

PROGRAM RADA AGENCIJE ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE ZA 2024. GODINU

Podgorica, 2024. godine

Shodno članu 50 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list Crne Gore", br. 098/23, 102/23, 113/23, 071/24, 072/24, 090/24, 093/24, 093/24, 104/24, 117/24) kojim je propisano da se Program rada organa uprave donosi uz saglasnost ministarstva koje nad tim organom vrši nadzor pripremljen je Program rada Agencije za zaštitu životne sredine za 2024. godinu.

Unutrašnje organizacione jedinice Agencije za zaštitu životne sredine:

- Sektor za monitoring životne sredine
- Sektor za zaštitu prirode
- Sektor za izdavanje dozvola i saglasnosti
- Sektor za upravljanje projektima i informacionu podršku za međunarodno i nacionalno izvještavanje u životnoj sredini
- Odjeljenje za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja
- Odjeljenje za sprovođenje ekonomskih instrumenata u oblasti zaštite životne sredine
- Služba za opšte i pravne poslove, ljudske resurse, finansije i javne nabavke

Spisak skraćenica:

LRTAP - Dalekosežno prekogranično zagađenje vazduha

CLRTAP – Zakon o ratifikaciji Konvencije o prekograničnom zagađivanju vazduha na velikim udaljenostima

GHG inventar – Inventar gasova sa efektom staklene bašte

UNFCCC – Okvirna konvencija UN-a o klimatskim promjenama

EEA – Evropska agencija za životnu sredinu

MONSTAT – Uprava za statistiku

EAN - Evropska mreža za aeropolen

CDDA - Zajednička baza podataka o proglašnim (zaštićenim) područjima

ZHMS – Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju

EIONET - Evropska mreža za informisanje i posmatranje životne sredine

NRC - Nacionalni centri za tematske oblasti

NFP - Nacionalne fokalne tačke

UNEP MAP - Program Ujedinjenih nacija za životnu sredinu – Mediteranski akcioni plan

MEDPOL - Program za procjenu i kontrolu zagađenja u regionu Mediterana

ECAP – Ekosistemski pristup

GEF - Globalni fond za životnu sredinu

RAC SPA - Regionalni centar za posebna zaštićena područja i zaštitu biodiverziteta Mediterana

SEAVIEWS - Sektorski adaptivni virtuelni sistem ranog upozorenja za zagađenje mora

SAD – Sjedinjene Američke Države

NIR - Nacionalni inventarski izvještaji

FNC/BTR - Četvrta nacionalna komunikacija i Prvi dvogodišnji izvještaj o transparentnosti Crne Gore ka okvirnoj konvenciji Ujedinjenih nacija o promjeni klime

HCFC- Hidrochlorofluorougjovodonici

HFC - Hidrofluorougjovodonici

UNIDO - Organizacija Ujedinjenih nacija za industrijski razvoj

CITES - Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka

PRTR - Registar ispuštanja i prenosa zagađujućih materija

ECHA - Evropska agencija za hemikalije

REACH - Baza podataka o registrovanim supstancama

CLP - Inventar klasifikacija i označavanja

BPR - Regulativa o biocidnim proizvodima

BRS – Bazelska, Roterdamska i Stokholmska konvencija

TDA – Prekogranična dijagnostička analiza

CETI – Centar za ekotoksikološka istraživanja

IBM – Institut za biologiju mora

IWMCP - Upravljanje industrijskim otpadom i čišćenje – projekat Svjetske banke

GIZ – Njemačko društvo za međunarodnu saradnju

ORF BD - Otvoreni regionalni fond za jugoistočnu Evropu – Biodiverzitet

ISNC (ISZP) - Informacioni sistem za zaštitu prirode

GIS - Geografski informacioni sistem

EIS - Informacioni sistem životne sredine

GDR stanice – monitoring gama zračenja

EURDEP - Platforma za razmjenu podataka o monitoringu radioaktivnosti

USIE - Unificirani sistem za razmjenu informacija, incidenata i hitnih slučajeva za ranu najavu incidenata koji uključuju radioaktivne izvore sa potencijalnim prekograničnim uticajima

JRODOS - Sistemu za procjenu rizika i prognoze (modeliranja) u slučaju radijacionih i nuklearnih nesreća

Sektor za monitoring životne sredine

U Sektoru za monitoring životne sredine vrše se poslovi koji se odnose na: pripremanje predloga programa monitoringa životne sredine koji sadrži programe monitoringa pojedinih segmenata životne sredine (vazduh, uključujući monitoring i analizu polena suspendovanog u vazduhu, morski ekosistem, inventar gasova staklene bašte, otpad i zemljište, biodiverzitet, buka, kvalitet voda i sektorski pritisci) definisanih na osnovu posebnih propisa; sistematsko mjerenje, ispitivanje i ocjenjivanje indikatora stanja i zagađenja svih segmenata životne sredine koje obuhvata praćenje prirodnih faktora, odnosno promjena stanja i karakteristika životne sredine, uključujući i prekogranični monitoring; analizu informacija dobijenih na osnovu monitoringa, relevantnih za izradu izvještaja i strategija o stanju i zaštiti životne sredine; izradu Informacije o stanju životne sredine i Izvještaja o stanju životne sredine kroz indikatorski prikaz, Izradu IIR - Informativnog izvještaja o Inventaru prema CLRTAP; Izradu NIR - Informativnog izvještaja o Inventaru prema UNFCCC; vođenje baze podataka o emisijama u vazduhu za potrebe vođenja elektronskog katastra zagađivača e-PRTR; kreiranje upitnika za e-PRTR i Inventara emisija; izradu Nacionalnih komunikacija o promjeni klime za poglavlja Inventara; izrada Dvogodišnjeg izvještaja o klimatskim promjenama - poglavlje GHG inventar, izrada i ažuriranje inventara emisija zagađujućih materija u vazduh na godišnjem nivou; obezbjeđivanje i unos podataka o životnoj sredini u baze podataka o životnoj sredini; pripremanje planova i programa zaštite životne sredine; učestvovanje u sprovođenju međunarodnih ugovora u dijelu monitoringa stanja životne sredine i izvještavanja; učestvovanje u pripremanju i sprovođenju projekata i programa u oblasti koje su direktno i indirektno povezane sa planiranjem, sprovođenjem i realizacijom programa monitoringa, analizom i izvještavanjem po svim segmentima životne sredine; učesće u izradi izvještaja o primjeni strategija i međunarodnih sporazuma iz oblasti životne sredine; pripremu i dostavljanje podataka za vođenje i ažuriranje sajta iz djelokruga nadležnosti; učesće u profesionalnim mrežama za razmjenu podataka o životnoj sredini.

Cilj 1. Dostupne informacije o stanju životne sredine							
Red. broj	Aktivnost	Indikator uspješnosti	Opis	Rok za realizaciju	Lica odgovorna za realizaciju	Subjekti sa kojima organ sarađuje	Pregled sredstava
1	Izrada Programa praćenja kvaliteta tečnih goriva naftnog porijekla za	Izrađen Program praćenja kvaliteta tečnih goriva naftnog porijekla za	Na osnovu člana 30a stav 3 Zakona o zaštiti vazduha („Sl. list CG“, br. 025/10, 040/11, 043/15, 073/19), Agencija za zaštitu životne sredine obavezna je da predloži Program praćenja kvaliteta tečnih goriva naftnog porijekla Ministarstvo ekologije,	II kvartala	Koordinator: Lidija Šćepanović (Gordana Đukanović)	Uprava za inspekcijske poslove Akreditovana laboratorija koja vrši ispitivanja	Nisu potrebna sredstva

2024/25. godinu	2024/25. godinu	održivog razvoja i razvoja sjevera. Godišnji program monitoringa donosi Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera.			Ministarstvo ekonomskog razvoja Privredni subjekti koji su predmet programa monitoringa Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera		
2	Izrada Informacije o stanju životne sredine u Crnoj Gori u 2023. godini	Usvojena godišnja Informacija o stanju životne sredine	Informacija o stanju životne sredine predstavlja osnovni dokument kojim se daje ocjena ukupnog stanja životne sredine u Crnoj Gori, kao i preporuke u planiranju politike zaštite životne sredine. Shodno članu 57 Zakona o životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 052/16, 073/19), Agencija za zaštitu životne sredine je obavezna da pripremi godišnju Informaciju o stanju životne sredine. Informacija je bazirana na podacima i analizama koje Agencija za zaštitu životne sredine dobija kroz realizaciju godišnjeg Programa monitoringa po svim	II kvartal	Koordinator: Lidija Šćepanović Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem	Institucije izabrane putem tenderske procedure	Budžetska sredstva

			propisanim segmentima životne sredine. Program monitoringa na godišnjem nivou za potrebe Agencije realizuju institucije izabrane putem tenderske procedure.				
3	Izveštaj o kvalitetu tečnih goriva naftnog porijekla za 2023/24. godinu	Izrađen Izveštaj o kvalitetu tečnih goriva naftnog porijekla za 2023/24. godinu	Na osnovu rezultata ispitivanja kvaliteta tečnih goriva naftnog porijekla koje Agenciji za zaštitu životne sredine dostavlja akreditovana laboratorija koja je izvršila ispitivanja, izrađuje se godišnji izvještaj.	Kraj III kvartala	Koordinator: Lidija Šćepanović (Gordana Đukanović)	Akreditovana laboratorija koja vrši ispitivanja Privredni subjekti koji su predmet programa monitoringa Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera	Nisu potrebna sredstva
4	Izrada Programa monitoringa životne sredine Crne Gore za 2025. godinu	Pripremljen i dostavljen predlog Programa monitoringa životne sredine. Godišnji program monitoringa donosi Vlada.	Na osnovu člana 55 Zakona o životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 052/16, 073/19), Agencija za zaštitu životne sredine je obavezna da, do 1. novembra 2024. godine, dostavi Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjeverapredlog Programa monitoringa životne sredine. Godišnji program monitoringa donosi Vlada.	IV kvartal	Koordinator: Lidija Šćepanović Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem	Program monitoringa kvaliteta površinskih, podzemnih voda i voda za kupanje priprema organ državne uprave nadležan za	Budžetska sredstva

Shodno članu 9 Zakona o zaščiti od jonizujućeg zraćenja i radijacionoj sigurnosti („Sl. list CG”, br. 056/09, 058/09, 040/11, 055/16), Odjeljenje za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zraćenja priprema godišnji Predlog programa sistematskog ispitivanja radioaktivnosti u životnoj sredini, koji predstavlja sastavni dio Programa monitoringa životne sredine.

Monitoring radioaktivnosti životne sredine u Crnoj Gori obuhvata: ispitivanje jaćine apsorbovane doze gama zraćenja u vazduhu, sadržaja radionuklida u vazduhu, ćvrstim i tećnim padavinama, rijekama, jezerima i moru, zemljištu, građevinskom materijalu, vodi za piće, životnim namirnicama, stoćnoj hrani, ispitivanje nivoa izlaganja jonizujućem zraćenju (prevashodno gasu radonu) u boravišnim prostorijama i radnoj sredini.

Programom monitoringa životne sredine Crne Gore za 2024. godinu definisaće se lokacije, parametri i ućestalost praćenja stanja za sledeće segmente životne sredine:

poljoprivredu i vodoprivredu (Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede), a program monitoringa voda za piće priprema organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja, u skladu sa posebnim propisima. (Ministarstvo zdravlja Institut za javno zdravlje). Agencija za zaštitu životne sredine daje mišljenje na planove monitoringa.

			<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitet vazduha • Alergeni polen suspendovan u vazduh • Sadržaj opasnih i štetnih materija u zemljištu 				
5	Koordinacija i praćenje realizacije Programa monitoringa životne sredine Crne Gore za 2024. godinu	Realizovan program monitoringa	Shodno članu 54 Zakona o životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 052/16), Agencija za zaštitu životne sredine sprovodi monitoring životne sredine angažujući druga pravna lica, putem ovlašćenja i tendera, za njegovu realizaciju. Realizacija programa monitoringa zahtijeva stalnu koordinaciju aktivnosti, izvještavanje javnosti i praćenje realizacije tokom godine.	U kontinuitetu	Koordinator: Lidija Šćepanović	Agencija za zaštitu životne sredine sprovodi monitoring životne sredine angažujući druga pravna lica, putem ovlašćenja i tendera, za njegovu realizaciju.	Budžetska sredstva
6	Sakupljanje podataka za ažuriranje LRTAP i GHG Inventara za 2022. godinu	Izrađen LRTAP i GHG inventar i dostavljen EEA	Sakupljanje podataka za ažuriranje LRTAP i GHG Inventara za 2022. godinu kao obaveza proističe iz Zakona o ratifikaciji Konvencije o promjeni klime („Sl.list CG“ 09/17), Zakona o ratifikaciji Konvencije o prekograničnom zagađivanju vazduha na velikim udaljenostima („Sl. list CG – Međunarodni ugovori“ br. 11/86), Zakona o ratifikaciji Kyoto Protokola („Sl.list CG“ 17/07), Zakona o ratifikaciji Protokola uz Konvenciju o prekograničnom zagađivanju vazduha na velikim	I kvartal	Koordinator: Lidija Šćepanović (Duško Mrdak, Ajla Bešović, Tamara Krvavac)		Budžetska sredstva

			udaljenostima („Sl. list CG – Međunarodni ugovori“ br. 11/86), Zakona o životnoj sredini (“Sl. list RCG”, br. 052/16), Zakona o zaštiti vazduha („Sl. list CG“, br. 025/10 i 043/15) i Zakona o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena (“Sl. list RCG”, br. 073/19).			
7	Ažuriranje Inventara emisija zagađujućih gasova u vazduh (prema LRTAP konvenciji) za period 2022. godina	Ažurirani podaci za navedeni period	Ažuriranje Inventara emisija zagađujućih gasova u vazduh (prema LRTAP konvenciji) kao obaveza proističe iz Zakona o ratifikaciji Konvencije o prekograničnom zagađivanju vazduha na velikim udaljenostima („Sl. list CG – Međunarodni ugovori“ br. 11/86), Zakona o životnoj sredini (“Sl. list RCG”, br. 052/16), Zakona o zaštiti vazduha („Sl. list CG“, br. 025/10 i 043/15) i Zakona o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena (“Sl. list RCG”, br. 073/19).	I kvartal	Koordinator: Lidija Šćepanović (Duško Mrdak, Ajla Bašović, Tamara Krvavac)	Budžetska sredstva
8	Ažuriranje GHG Inventara (ratifikacijom Kyoto Protokola i Pariskog sporazuma) za period do 2022. godine	Ažurirani podaci za navedeni period	Ažuriranje GHG Inventara (prema konvenciji) kao obaveza proističe iz Zakona o ratifikaciji okvirne Konvencije o promjeni klime („Sl. list CG“ 09/17), Zakona o ratifikaciji Kyoto protokola („Sl. list CG“ 17/07) i Zakona o životnoj sredini (“Sl. list RCG”, br. 052/16) i Zakona o zaštiti od negativnih	II Kvartal	Koordinator: Lidija Šćepanović (Duško Mrdak, Ajla Bašović, Tamara Krvavac)	Donacija

			uticaja klimatskih promjena ("Sl. list RCG", br. 073/19).			
9	Monitoring suspendovanog alergenog polena u vazduhu	Koncentracije polena dostupne na sajtu Agencije	Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore vrši kontinuirano mjerenje koncentracije (pripremu preparata za analizu, mikroskopiranje, brojanje satno, dnevno, a potom izvještavanje na nedjeljnom nivou o koncentraciji polenovih zrna u vazduhu) polenovih zrna od 26 alergenih biljnih vrsta u vazduhu, sa trenutno tri (3) stanice u Crnoj Gori. Koncentracije suspendovanog polena alergenih biljaka prikazuju se u vidu semafora, koji se prosljeđuju kolegama iz informacionog sistema, a dalje javnosti na uvid.	U kontinuitetu	Koordinator: Lidija Šćepanović (Sonja Kralj, Kasim Agović, Jelena Arapović)	Budžetska sredstva

➤ **Ostale aktivnosti**

Cilj 2. Dat doprinos za unapređenje pravnog i strateškog okvira u oblasti životne sredine i pregovaračkom procesu za Poglavlje 27

Red. broj	Aktivnost	Indikator uspješnosti	Opis	Rok za realizaciju	Lica odgovorna za realizaciju	Subjekti sa kojima organ sarađuje	Pregled sredstava
1	Davanje stručnih mišljenja na zahtjev zainteresovani	Data stručna mišljenja i sugestije	U kontekstu izrade dokumenata kroz različite projektne aktivnosti koje su od značaja za rad Sektora za monitoring životne sredine ili sa aspekta analize stanja životne	U kontinuitetu	Koordinator: Lidija Šćepanović		Budžetska sredstva

<p>h strana, vezano za dokumenta od strateškog i drugog značaja za planiranje monitoringa stanja životne sredine i ocjenu stanja životne sredine</p>	<p>sredine, službenici Sektora za monitoring će dati doprinos stručnim mišljenjima i sugestijama na zahtjev zainteresovanih strana.</p>	<p>U kontinuitet u</p>	<p>Koordinator: Lidija Šćepanović (Kasim Agović)</p>	<p>Nisu potrebna sredstva</p>
<p>2 Učešće u radu pregovaračkih struktura i priprema materijala za potrebe pregovaračkog postupka za Poglavlje 27 - Životna sredina za oblasti i Izvještavanje prema Evropskoj agenciji za životnu sredinu, kao i učešće u radnim</p>	<p>Pripremljeni materijali i učešće u radu</p>	<p>Učešće u radu pregovaračkih struktura i priprema materijala za potrebe pregovaračkog postupka za Poglavlje 27 - Životna sredina za oblasti: Zaštita prirode, Klimatske promjene, Vazduh, More i kvalitet voda, Horizontalno zakonodavstvo, Upravljanje otpadom, Kontrola industrijskog zagađenja i upravljanje rizikom, Hemikalije, Buka i Civilna zaštita, kao i Izvještavanje prema Evropskoj agenciji za životnu sredinu. U okviru pregovaračkog procesa sa Evropskom Komisijom, Agencija za zaštitu životne sredine nastaviće da daje značajan doprinos svojim ekspertskim iskustvom i kapacitetima u pred pristupnim pregovorima, posebno u dijelu praćenja i</p>	<p>Koordinator: Lidija Šćepanović (Kasim Agović)</p>	<p>Nisu potrebna sredstva</p>

<p>grupama o kvalitetu voda</p>	<p>realizacije aktivnosti definisanih Akcionim planom za završna mjerila i ostalim relevantnim dokumentima.</p>					
<p>Akcionim planom za ispunjavanje završnih mjerila u Poglavlju 27 - formirana je radna grupa za kvalitet voda čiji je nosilac nadležno Ministarstvo. U cilju što efikasnije implementacije Nacionalne strategije sa Akcionim planom, Agencija za zaštitu životne sredine će i u 2024. godini, preko svojih predstavnika, učestvovati u radu navedene radne grupe.</p>						
<p>3</p>	<p>Učešće u radnim grupama za oblast voda</p> <p>Učešće u radnoj grupi Komisije za vode Ministarstva zdravlja</p>	<p>U skladu sa Zakonom o obezbjeđivanju zdravstveno ispravne vode za upotrebu, a u cilju praćenja i obezbjeđivanja zdravstvene ispravnosti vode, nadležno Ministarstvo zdravlja je u novembru 2021. godine uputilo zahtjev za imenovanje člana radne grupe ispred Agencije za zaštitu životne sredine, gdje je formirana komisija za vodu kao stručno savjetodavno tijelo i koje će djelovati u narednom petogodišnjem periodu.</p>	<p>U kontinuitet u</p>	<p>Koordinator: Lidija Šćepanović (Kasim Agović)</p>	<p>Ministarstvo zdravlja</p>	<p>Budžetska sredstva</p>

Učešće u radnoj grupi za implementaciju Direktive o Nitratima 91/676/EEZ o zaštiti voda	u	U skladu sa Zakonom o vodama („Sl. list RCG“, broj 27/07 i „Sl. list CG“, br. 73/10, 32/11, 47/11, 48/15 i 52/16, 55/16, 02/17, 080/17, 084/18) i ispunjavanja obaveza prema EU standardima za kvalitet voda, a u odnosu na uticaj nutrijenata na vode nadležno ministarstvo za vode formiralo je radnu grupu za implementaciju Nitratne direktive gdje Agencija ima svog predstavnika od druge polovine 2022. godine.	U kontinuitet u	Koordinator: Lidija Šćepanović (Kasim Agović)	Radna grupa za implementacij u Nitratne direktive i nadležno Ministarstvo za vode	Budžetska sredstva
Učešće u radnoj grupi za statistiku voda	u	Na zahtjev Zavoda za statistiku – Monstata Agencija je imenovala člana radne grupe za statistiku voda za 2024. godinu, u cilju da se uspostavi jedinstveni sistem za prikupljanje podataka iz oblasti voda, na nacionalnom nivou.	U kontinuitet u	Koordinator: Lidija Šćepanović (Kasim Agović)		Budžetska sredstva
Učešće u radnoj grupi za zaštitu od Havarijskog zagađenja voda	u	U skladu sa članom 78 stav 3 Zakona o vodama („Sl. list RCG“, broj 27/07 i „Sl. list CG“, br. 73/10, 32/11, 47/11, 48/15 i 52/16, 55/16, 02/17, 080/17, 084/18) u cilju donošenja i sprovođenja Opšteg plana zaštite od havarijskih zagađenja, Organ uprave nadležan za poslove voda formirao je štab za vode od značaja za Crnu Goru za period od dvije (2023-2025) kalendarske godine.	U kontinuitet u	Koordinator: Lidija Šćepanović (Kasim Agović)	Uprava za vode	Budžetska sredstva

4	Učešće u radnoj grupi MONSTAT-a za Statistiku Šumarstva i Statistiku Poljoprivrede	Pripremljeni materijali i učešće u radu	U cilju sređivanja statistike šumarstva i poljoprivrede u MONSTAT-u su formirane dvije radne grupe sa predstavnicima relevantnih institucija uključujući Agenciju za zaštitu životne sredine.	U kontinuitet u	Koordinator: Lidija Šćepanović (Duško Mrdak)	MONSTAT i ostale relevantne institucije	Nisu potrebna sredstva
5	Realizacija izrade strateških karata buke za glavne putne pravce u skladu sa Zakonom o zaštiti buke u životnoj sredini	Izrađene karte buke	Sprovedene aktivnosti, raspisan tender za izradu strateških karata buke za glavne puteve u decembru 2023. godine na koji nije bilo podnosioca ponuda. Radi se na analizi tržišta kako bi se isti tender ponovio u ovoj godini.	Decembar 2024.	Koordinator: Lidija Šćepanović (Aleksandar Božović)		

➤ **Izveštavanje prema međunarodnim organizacijama**

Cilj 3. Ispunjenje obaveze međunarodnog izveštavanja na polju životne sredine

Red. broj	Aktivnost	Indikator uspešnosti	Opis	Rok za realizaciju	Lica odgovorna za realizaciju	Subjenti kojima organ sarađuje	Pregled sredstava
1	Izveštavanje Evropske mreže za aeropolen (EAN)	Dostavljen izvještaj	Na osnovu Zakona o životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 052/16, 073/19) Agencija za zaštitu životne sredine obavezna je da sarađuje sa međunarodnim organizacijama, kao i da učestvuje u radu profesionalnih mreža Evropske unije i da iste izvještava.	I kvartal	Koordinator: Lidija Šćepanović (Sonja Kralj)		Budžetska sredstva

2	Dostavljanje podataka EEA o prekograničnom inventaru prema LRTAP konvenciji	Dostavljeni podaci	Dostavljanje podataka o prekograničnom inventaru kao obaveza proističe iz Zakona o ratifikaciji okvirne Konvencije o promjeni klime („Sl.list CG“ 09/17), Zakona o ratifikaciji Konvencije o prekograničnom zagađivanju vazduha na velikim udaljenostima („Sl. list CG – Međunarodni ugovori“ br. 11/86), Zakona o ratifikaciji Kyoto Protokola („Sl.list CG“ 17/07), Zakona o ratifikaciji Protokola uz Konvenciju o prekograničnom zagađivanju vazduha na velikim udaljenostima, Zakona o životnoj sredini (“Sl. list RCG”, br. 052/16, 073/19), Zakona o zaštiti vazduha („Sl. list CG“, br. 025/10, 040/11, 043/15, 073/19) i Zakona o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena (“Sl. list RCG”, br. 073/19).	I kvartal	Kooridnator: Lidija Šćepanović (Duško Mrdak)	Budžetska sredstva
3	Izveštavanje prema Evropskoj agenciji za životnu sredinu (EEA) o zaštićenim područjima prirode (nacionalni nivo) –	Izvršeno izveštavanje	Pripremiti i dostaviti spisak zaštićenih područja na teritoriji Crne Gore.	I kvartal	Kooridnator: Lidija Šćepanović (Gordana Kasom)	Budžetska sredstva

	Common Database on Designated Areas (CDDA)					
4	Dostavljanje podataka o kvalitetu vazduha (2022) u bazu EEA u cilju izrade Izvještaja EEA o kvalitetu vazduha u Evropi	Dostavljeni podaci	Za potrebe izrade navedenog izvještaja dostavljaju se verifikovani i validirani podaci sa mjernih mjesta (srednje satne i dnevne koncentracije).	III kvartal	Koordinator: Lidija Šćepanović (Gordana Đukanović)	Budžetska sredstva
5	Dostavljanje podataka o kvalitetu i kvantitetu voda (2022) u bazu Evropske agencije za životnu sredinu (EEA)	Dostavljeni podaci	Dostavljanje podataka o kvalitetu i kvantitetu voda (2022) u bazu EEA u cilju izrade izvještaja EEA o kvalitetu voda u Evropi.	III kvartal	Koordinator: Lidija Šćepanović (Ljubica Vulović – ZHMS)	Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju (ZHMS) Budžetska sredstva
6	Izvještavanje o kvalitetu i stanju morske sredine za 2023. godine. Podaci dobijeni kroz godišnji program monitoringa	Dostavljeni podaci	Dostavljeni podaci o eutrofikaciji, kontaminantima, otpadu u moru i biodiverzitetu u INFO-Rac bazu podataka.	III i IV kvartal	Koordinator: Lidija Šćepanović (Ivana Mitrović)	Centar za ekotoksikološka ispitivanja (CETI) i Institut za biologiju mora (IBM) Budžetska sredstva

dostavljaju se
MEDPOL
(Sekretarijatu
Barselonske
konvencije)

➤ **Saradnja sa međunarodnim organizacijama**

Cilj 4. Ostvarena saradnja sa međunarodnim organizacijama na polju praćenja stanja životne sredine

Red. broj	Aktivnost	Indikator uspješnosti	Opis	Rok za realizaciju	Lica odgovorna za realizaciju	Subjekti sa kojima organ saraduje	Pregled sredstava
1	Saradnja sa Evropskom Agencijom za životnu sredinu (EEA)	Dostavljeni podaci, realizovane obuke i sastanci	Saradnja sa EEA kontinuirano teče preko razmjene podataka kroz EIONET mrežu, kroz učestvovanje u jačanju kapaciteta putem obuka za izvještavanje relevantnih nacionalnih centara za tematske oblasti (NRC), kao i kroz učešće na EEA sastancima Nacionalnih fokalnih tačaka (NFP) i NRC za izvještavanje prema EEA. Osim toga, planiranje zajedničkih aktivnosti realizovaće se i kroz Radnu grupu za zapadni Balkan.	U kontinuitet u	Koordinator: Lidija Šćepanović		Budžetska sredstva
2	Saradnja sa UNEP MAP-om i tematskim centrima Barselonske Konvencije MEDPOL i	Prisustvo sastancima i obukama, dostavljeni izvještaji	U kontekstu primjene Barselonske Konvencije, te obaveze izvještavanja i primjene usvojenog Eksositemskog pristupa (ECAP) i prilagođavanja nacionalnog monitoringa morskog ekosistema istom, Agencija za zaštitu životne	U kontinuitet u	Koordinator: Lidija Šćepanović (Ivana Mitrović)		Budžetska sredstva

Regionalnim centrom za posebna zaštićena područja i zaštitu biodiverziteta Mediterana

sredine, će nastaviti saradnju sa UNEP MAP-om i tematskim centrima Barselonske Konvencije MEDPOL i Regionalnim centrom za posebna zaštićena područja i zaštitu biodiverziteta Mediterana (RAC SPA). Osim navedenog, aktivno će se učestvovati u izgradnji kapaciteta za primjenu ECAP pristupa koji je istovremeno i kompatibilan sa obavezama koje predstoje po Okvirnoj direktivi o morskoj strategiji.

➤ Projektne aktivnosti

Cilj 5. Unaprijeđen monitoring životne sredine putem implementacije projektnih aktivnosti

Red. broj	Aktivnost	Indikator uspješnosti	Opis	Rok za realizaciju	Lica odgovorna za realizaciju	Subjekti sa kojima organ sarađuje	Pregled sredstava
1.	Nastavak učešća u Projektu SEAVIEWS koji se ogleda u postavljanju pametnih senzora na moru kao i njihova eksploatacija u svrhu dobijanja	Postavljeni pametni senzori na moru za mjerenje određenih parametara morske vode, poput nivoa kiselosti ili alkalnosti (ph), slanosti, kiseonika,	Postavljanje senzora u Lukama Bar i Kotor, Marinama Budva, Porto Montenegro i Porto Novi. Nakon postavljanja predmetnih senzora Agencija preuzima upravljanje sensorima koji su predmet nabavke u okviru projekta „Sector Adaptive Virtual Early Warning System for Marine Pollution – Sektorski adaptivni virtuelni sistem ranog upozorenja za zagađenje mora“ – SEAVIEWS.	III kvartal (popravka)	Koordinator: Lidija Šćepanović (Aleksandar Božović)	Ministarstvo kapitalnih investicija Crne Gore	Donacija

	podataka o temperature, zamućenosti i PH sl. vrijednosti, temperature mora, dubine, saliniteta vode.		U toku postavljanja, aktivnosti Agencije su bile da isprati postavljanje senzora, ustanovi ispravnost da bi ih kasnije preuzeli. Međutim došlo je do defekta na sondama na svih pet senzora, gdje je Agencija dala asistenciju serviserima oko demontaže sonde koje su transportovani za SAD radi popravke.			
2.	Četvrta nacionalna komunikacija i Prvi dvogodišnji izvještaj o transparentnosti Crne Gore ka okvirnoj konvenciji Ujedinjenih nacija o promjeni klime - FNC/BTR	Izrađen inventar GHG do 2022. godine.	U sklopu ovog projekta Agencija za zaštitu životne sredine je u obavezi da izradi Nacionalne inventarske izvještaje (NIR) prema Konvenciji. U tekućoj godini biće realizovana izrada inventara do 2022. godine.	Kontinuirano tokom 2024. godine (Finalni rok: Decembar 2024.)	Koordinator: Lidija Šćepanović (Duško Mrdak, Ajla Bašović, Tamara Krvavac)	CIBIT Projekat - donacija
3.	U prekograničnoj saradnji između Crne Gore Hrvatske i Bosne i Hercegovine urađena je	Očekujemo ocjenu projekta od strane Evropske unije koja će kofinansirati projekat	U koordinaciji predstavnika instituta u Hrvatskoj Ruđer Bošković, Sveučilište u Zadru „BiH Javno poduzeće Park prirode Hutovo blato, Crna Gora Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju i Agencija za zaštitu životne sredine drađena je popuna	Avgust 2024.	Koordinator: Lidija Šćepanović (Kasim Agović)	Ruđer Bošković, Sveučilište u Zadru „Javno poduzeće Park prirode Hutovo blato, Zavod za

	aplikacija za projekat SMART WATER u Jul/Avgust 2023	templejta za projekat Smart Water. Ocjena projekta očekuje se u prvom kvartalu 2024. godine.				hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore			
4.	Učešće na Projektu Zero C	Inovacije u praksi učenja, proučavanja i ocenjivanja podrške digitalnim tehnologijama.	Cilj održivog razvoja uz kvalitetno obrazovanje, klimatske promjene, održivost životne sredine, nulta emisija ugljenika, vještine usmjerene na zelenu industriju, pomorski saobraćaj i logistiku	Decembar 2026.	Koordinator: Lidija Šćepanović (Aleksandar Božović)	Pomorski fakultet	Erasmus + donacija		

Sektor za zaštitu prirode

U **Sektoru za zaštitu prirode** vrše se poslovi koji se odnose na: zaštitu prirode; izdavanje mišljenja u postupcima izdavanja odobrenja za radnje, aktivnosti i djelatnosti na zaštićeno prirodno dobro; smjernica i uslova zaštite prirode, procjenu stanja i ugroženosti stanišnih tipova i priprema godišnjih izvještaja o stanju i ugroženosti stanišnih tipova; izradu studija zaštite za proglašenje zaštićenih prirodnih dobara; donošenje akata o preventivnoj zaštiti prirodnih dobara koje imaju svojstvo zaštićenog prirodnog dobra; izradu predloga za donošenje akta o prestanku zaštite, ukoliko zaštićeno prirodno dobro izgubi odlike zbog kojih je proglašeno zaštićenim; pripremanje Crvene knjige, odnosno liste ugroženih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva; praćenje brojnosti i stanja populacije divljih ptica u skladu sa međunarodnim obavezama; uspostavljenje Nature 2000 sa fokusom na koordinaciju aktivnosti prikupljanja podataka i informacija o distribuciji i stanju vrsta i staništa a u cilju predlaganja područja koja će biti sastavni dio predloga područja evropske ekološke mreže Nature 2000; sprovođenje postupka procjene rizika invazivnosti strane vrste, iniciranje davanja predloga sprovođenja hitnih mjera za iskorjenjivanje, utvrđivanje mjera za iskorjenjivanje invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji u ranoj fazi invazije, pripremu plana upravljanja invazivnim stranim vrstama koje izazivaju zabrinutost, pripremu akcionog plana za kontrolu nenamjernog unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta, praćenje stanja invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji, pripremu i dostavljanje podataka za vođenje i ažuriranje sajta iz djelokruga nadležnosti; učestvovanje u sprovođenju međunarodnih ugovora u oblasti zaštite prirode.

➤ **Izrada Studija zaštite (revizije), identifikacija potencijalnih područja Nature 2000, Izrada crvenih lista i stručna mišljenja**

Cilj 6. Unaprijeđena zaštita prirode kroz uspostavljanje novih zaštićenih područja, unapređenje registra zaštićenih područja izradom studija revizije, prikupljanje podataka za identifikaciju potencijalnih područja Nature 2000, izradu crvenih lista i davanje stručnih mišljenja u postupcima izdavanja dozvola, saglasnosti i mjera i uslova zaštite prirode

Red. broj	Aktivnost	Indikator uspješnosti	Opis	Rok za realizaciju	Lica odgovorna za realizaciju	Subjekti sa kojima organ surađuje	Pregled sredstava
1	Koordinacija istraživanja u svrhu prikupljanja podataka za Natura 2000 staništa i vrste, uključujući ptice u Crnoj Gori	Terenskim radom kartirano 60 % kopnene teritorije Crne Gore. Kad je more u pitanju mapiranje je realizovano na tri morska zaštićena područja Platomuni, Katič, Stari Ulcinj, kao i Bokokotorski zaliv.	Rad na identifikaciji Natura 2000 još uvijek je u toku. Aktivnosti po pitanju kartiranja kopnene i morske teritorije će se nastaviti i tokom 2024. godine u cilju održavanja dinamike prikupljanja podataka ostvarenih u prethodnom periodu. Javni poziv za angažman stručnog tima koji će raditi na ovim poslovima. Prije početka rada organizovaće se konsultativni sastanci za planiranje obuhvata rada u 2024. godini. Kada je riječ o Naturi 2000 u moru, aktivnosti su započete prvi put tokom 2023. godine i biće nastavljena i u 2024. IPA projekat "Podrška uspostavljanju Nature 2000 za kopnenu teritoriju" za koji se očekuje da kompletira rad na određivanju područja Natura 2000 za kopneni dio Crne Gore biće realizovan u naredne tri	U kontinuitet u	Koordinator: Milena Bataković Dragan Roganović	Stručna lica po raspisanom Javnom pozivu i stručni saradnici Agencije	Budžetska sredstva/ Kroz podršku projekta GEF 7, dok za kopneni dio otpočeće i IPA Projekat „Podrška uspostavljanju Natura 2000“

			godine koliko traje i sam projekat.				
2	Izrada Studije zaštite za Sopot i Dražin vrt	Izrađena Studija zaštite za Sopot i Dražin vrt	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma je uputilo zahtjev za izradu Studije zaštite morskog područja Sopot i Dražin vrt. Ponudu koju je Agencija predala, Ministarstvo je prihvatilo. Terenski rad i pisanje studije.	Očekuje se usvajanje od strane Vlade	Koordinator izrade studije: Milka Rajković Mitrović	Institut za biologiju mora	Sredstva obezbijeđena preko projekta GEF 7
3	Izrada Studije zaštite Kapetanovo i Brnjičko jezero - Opština Kolašin	Izrađena Studija zaštite Kapetanovo i Brnjičko jezero - Opština Kolašin	Opština Kolašin potpisala je Ugovor sa Agencijom za zaštitu životne sredine o izradi Studije zaštite Kapetanovog i Brnjičkog jezera. Terenski rad i pisanje studije.	U februaru 2024. g. predata Studija opštini Kolašin na dalje postupanje	Koordinator izrade studije: Milka Rajković Mitrović	Stručni saradnici Agencije i spoljnji saradnici	Sredstva obezbijeđena od opštine Kolašin, shodno Zakonu o zaštiti prirode
4	Izrada Studije zaštite parka Dulovina - Opština Kolašin	Izrađena Studija zaštite parka Dulovine sa botaničkom baštom - Opština Kolašin	Opština Kolašin potpisala je Ugovor sa Agencijom za zaštitu životne sredine o izradi Studije zaštite parka Dulovine sa botaničkom baštom. Terenski rad i pisanje studije.	Studija predata opštini Kolašin na dalje postupanje	Koordinator izrade studije: dr Zlatko Bulić	Stručni saradnici Agencije i spoljnji saradnici	Sredstva obezbijeđena od opštine Kolašin, shodno Zakonu o zaštiti prirode.
5	Izrada Studije zaštite rijeke Čehotine na teritoriji opštine Bijelo Polje	Izrađena Studija zaštite rijeke Čehotine na teritoriji opštine Bijelo Polje	Opština Bijelo Polje je potpisala Ugovor sa Agencijom za zaštitu životne sredine o izradi Studije zaštite rijeke Čehotine na teritoriji opštine Bijelo Polje. Terenski rad i pisanje studije.	Maj 2024. Godine (Biće predata studija u maju	Koordinator izrade studije: Milka Rajković Mitrović	Stručni saradnici Agencije i spoljnji saradnici	Ugovor potpisan sa opštinom Bijelo Polje

				opštini Bijelo Polje)		
6	Izrada Studije zaštite Lukavice sa Malim i Velikim Žurinom - Opština Nikšić	Terenska istraživanja, pisanje izvještaja za izradu Studije	Agencija za zaštitu životne sredine je dogovorila donaciju opštini Nikšić za izradu Studije zaštite Lukavice sa Malim i Velikim Žurinom na teritoriji opštine Nikšić. Terenski rad i pisanje studije. Predaja Studije u decembru 2024. godine.	Decembar 2024.	Koordinator izrade studije: Vasilije Bušković	Sredstva Agencije
7	Izrada Studije zaštite intermitentnog vrela Vidov potok - Opština Nikšić	Terenska istraživanja, pisanje izvještaja za izradu Studije	Agencija za zaštitu životne sredine je dogovorila donaciju opštini Nikšić za izradu Studije zaštite intermitentnog vrela Vidov potok na teritoriji opštine Nikšić. Terenski rad i pisanje studije. Predaja Studije u decembru 2024. godine.	Decembar 2024.	Koordinator izrade studije: Vasilije Bušković	Sredstva Agencije
8	Izrada Studije zaštite Zabran kralja Nikole - Opština Nikšić	Terenska istraživanja, pisanje izvještaja za izradu Studije	Agencija za zaštitu životne sredine je dogovorila donaciju opštini Nikšić za izradu Studije zaštite Zabran kralja Nikole na teritoriji opštine Nikšić. Terenski rad i pisanje studije. Predaja Studije u decembru 2024. godine.	Decembar 2024.	Koordinator izrade studije: Milka Rajković - Mitrović	Sredstva Agencije
9	Izrada Studije zaštite šume Brezovačkog brda - Opština Rožaje	Terenska istraživanja, pisanje izvještaja za izradu Studije	Agencija za zaštitu životne sredine je dala ponudu opštini Rožaje, opština je prihvatila ponudu.	2024-2025.	Koordinator izrade studije: Dragan Roganović	Za izradu pomenute Studije zaštite nije potpisan ugovor. Opština

						treba da obezbijedi sredstva.
10	Izrada Crvene liste za ribe	Izrađena Crvena lista za ribe	Crvena lista ugroženih vrsta Crne Gore predstavlja prikaz statusa ugroženosti vrsta riba. Crvena lista je indikator biološke raznolikosti na zemlji. Ona ukazuje na smanjenje biološke raznolikosti, probleme u zaštiti i na vrste kojima su potrebni programi zaštite. Program Crvene liste (Red List Programme) ima za cilj identifikaciju taksona kojima je zaštita najneophodnija, kao i da ocijeni nacionalni (globalni) indeks narušenosti biodiverziteta riba.	Crvena lista riba u završnoj fazi.	Koordinator: Dušan Jelić	Budžetska sredstva
11	Izrada Crvene liste biljaka	Izrađena Crvena lista biljaka	Crvena lista ugroženih vrsta Crne Gore predstavlja prikaz statusa ugroženosti vrsta biljaka. Crvena lista je indikator biološke raznolikosti na zemlji. Ona ukazuje na smanjenje biološke raznolikosti, probleme u zaštiti i na vrste kojima su potrebni programi zaštite. Program Crvene liste (Red List Programme) ima za cilj identifikaciju taksona kojima je zaštita najneophodnija, kao i da ocijeni nacionalni (globalni) indeks narušenosti biodiverziteta biljaka.	III kvartal	Koordinator: Sead Hadžiablahović	Budžetska sredstva

12	Izrada Crvene liste gljiva	Izrađena Crvena lista gljiva	Crvena lista ugroženih vrsta Crne Gore predstavlja prikaz statusa ugroženosti vrsta gljiva. Crvena lista je indikator biološke raznolikosti na zemlji. Ona ukazuje na smanjenje biološke raznolikosti, probleme u zaštiti i na vrste kojima su potrebni programi zaštite. Program Crvene liste (Red List Programme) ima za cilj identifikaciju taksona kojima je zaštita najneophodnija, kao i da ocijeni nacionalni (globalni) indeks narušenosti biodiverziteta gljiva.	III kvartal	Koordinator: Gordana Kasom	Budžetska sredstva
13	Izrada Crvene liste Odonata	Izrađena Crvena lista Odonata - Lista u završnoj fazi	Crvena lista predstavlja prikaz statusa ugroženosti vrsta Odonata. Indikator je biološke raznolikosti na zemlji. Ona ukazuje na smanjenje biološke raznolikosti, probleme u zaštiti vrste kojima su potrebni programi zaštite. Program Crvene liste (Red List Programme) ima za cilj identifikaciju taksona kojima je zaštita najneophodnija, kao i da ocijeni nacionalni (globalni) indeks narušenosti biodiverziteta Odonata.	III Kvartal	Koordinator: Bogić Gligorović	Budžetska sredstva
14	Izrada Crvene liste Ekosistema	Izrađena Crvena lista ekosistema: Pilot projekat -	Crvena lista predstavlja prikaz statusa ugroženosti određenog ekosistema. Ona ukazuje na smanjenje biološke raznolikosti, probleme u zaštiti vrste kojima su	Tokom godine	Koordinator: Darko Saveljić	Budžetska sredstva

		Skadarsko jezero	potrebni programi zaštite. Odabran je ekosistem Skadarsko jezero.				
15.	Izrada monografije – “Zaštićena prirodna baština Crne Gore”	Monografija	U monografiji će biti predstavljena sva zaštićena područja u Crnoj Gori.	Tokom godine	Koordinator: dr Zlatko Bulić		Nisu potrebna sredstva
16	Kampanja podizanja javne svijesti (šira javnost, vlasnici i zemljišta, lovci, ribolovci, lokalno stanovništvo) za uspostavljanje budućih istraživanja Natura 2000 kao i druga pitanja značajna za zaštićena područja	Završene Studije zaštite/revizije	Javne rasprave i okrugli stolovi za studije zaštite / revizije za 32 zaštićena područja.	Tokom godine	Koordinatori: Stručni saradnici Agencije	Opštine i mjesne zajednice	Nisu potrebna sredstva
17	Izgradnja Privremenog prihvatilišta za životinje u Crnoj Gori	Realizovane projektne aktivnosti	Radi privremenog zbrinjavanja divljih životinja (ptica, vodozemaca, gmizavaca, sisara i sl.) koje se mogu naći u prirodi usled ranjavanja, napuštanja mladunaca, ubijanja roditeljskog	Tokom godine	Nosioc posla: Darko Saveljić	Glavni grad Podgorica Eko fond	Donacija (Eko fond, međunarodni fondovi-ostatak)

para ili jednog od roditelja kao i zbog potrebe oduzimanja divljih životinja koje se drže u zatočeništvu u uslovima koji nisu u skladu sa zakonskom regulativom u Crnoj Gori, pokrenuto je pitanje izgradnje privremenog prihvatilišta u Crnoj Gori odnosno bokseva za privremeni smjestaj životinja. Urađen glavni projekat, revizija projekta, dobijena dozvola od CEDIS-a i vodovoda. Realizacija nije bila moguća u 2023. godini zbog odluke Skupštine Glavnog grada da se zemljište „ustupa“ na korišćenje, a ne „daje“ na korišćenje“ što je za katastar bilo neprihvatljivo.

18	Redovne aktivnosti Sektora za zaštitu prirode	Data stručna mišljenja u postupcima izdavanja dozvola, saglasnosti i mjera i uslova zaštite prirode	Mišljenja, izvještaji, ocjene Elaborata za procjenu uticaja na životnu sredinu itd.	U kontinuitet u	Zaposleni u Sektoru		Budžetska sredstva
19	Monitoring biodiverziteta kopna i mora	Realizovana aktivnost	Lokaliteti za koje će se raditi monitoring biodiverziteta (staništa i vrsta): Njeguši – Dragaj – Grahovo- Banjani, Lukavica sa Malim i Velikim Žurimom, Zabran kralja Nikole u Nikšiću, Slano i Krupac, dio Sinjajevine prema	U kontinuitet u	Zaposleni u sektoru za zaštitu prirode, Institut za biologiju mora	Institut za biologiju mora	Budžetska sredstva / Za more sredstva obezbjeđ

Pešteru. Pratiće se staništa Natura 2000, i zaštićene vrste (po nacionalnom rješenju, po Barselonskoj i po Direktivi o habitatima).
Što se tiče mora planirano je da se radi mapiranje svih staništa po EUNISU od rta Arza do rta Platamuni od obale do 100 m dubine i da se popišu sve zaštićene vrste (po nacionalnom rješenju, po Barselonskoj i po Direktivi o habitatima), kao i monitoring na sledećim lokacijama: posidonia Stari Ulcinj i Katič; koraligen rt Rep i Dražin vrt i CARLIT Bar-Stari Ulcinj.

uje RAC
SPA iz
Tunisa

- U 2024. godini će se organizovati javne rasprave za **Studije revizija** u zoni i van zone Morskog dobra. Studije su završene u 2023. godini.
- Odnosi s javnošću, kao i saradnja sa NVO sektorom predstavljaju takođe kontinuiranu aktivnost Sektora.

Sektor za izdavanje dozvola i saglasnosti

U **Sektoru za izdavanje dozvola i saglasnosti** vrše se poslovi koji se odnose na: vođenje upravnog postupka za klasifikaciju, pakovanje i označavanje hemikalija ili biocidnih proizvoda; izdavanje odobrenja za korišćenje alternativnog hemijskog ili biocidnog naziva; vođenje registra hemikalija i biocidnih proizvoda; vođenje liste supstanci koje izazivaju visoku zabrinutost; promjenu podataka u registru hemikalija; izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti prometa opasnih hemikalija; vođenje postupka prethodnog obavještanja (PIC postupka); izdavanje dozvola za slobodan promet hemikalija; izdavanje DLP sertifikata; dozvole za obavljanje djelatnosti proizvodnje, prometa, upotrebe i skladištenja biocida; dozvola za stavljanje u promet i upotrebu biocidnog proizvoda; upis u Privremenu listu biocidnih proizvoda; vođenje Privremene liste biocidnih proizvoda;

procjena tehničkog dosijea; izradu godišnjih izvještaja o količinama stavljenih u promet i upotrijebljenih hemikalija, ulja i maziva kao i biocidnih proizvoda; određivanje mjera i ograničenja u upravljanju hemikalijama ili biocidima; sprovođenje postupka strateške procjene uticaja, planova i programa na životnu sredinu; izradu mišljenja na izvještaje o strateškoj procjeni uticaja za planove i programe na lokalnom nivou; sprovođenje postupka procjene uticaja projekata na životnu sredinu; vođenje javne knjige o sprovedenim postupcima procjene uticaja; izradu nacrtu integrisanih dozvola, izdavanje integrisanih dozvola za nova ili postojeća postrojenja; reviziju integrisane dozvole po službenoj dužnosti ili na zahtjev operatera; sprovođenje kontrole ispunjenosti uslova za pribavljanje dozvole; vođenje registra i evidencije izdatih integrisanih dozvola; implementaciju IPPC/IED, LCP i Seveso direktive; sprovođenje postupka utvrđivanja neposredne opasnosti od štete u životnoj sredini kao i odgovornosti za štetu u životnoj sredini; izdavanje dozvola za obavljanje hidrografske djelatnosti; upis u registre za sakupljanje i/ili transport otpada, transport opasnog otpada, posrednika i trgovaca otpadom i izvoznika neopasnog otpada; prijava djelatnosti za uvoz posebnih vrsta otpada i njihovo stavljanje na tržište; izdavanje saglasnosti na planove upravljanja otpadom (opasni i neopasni); izdavanje dozvola za prekogranično kretanje otpada, priprema i izvještavanje prema Sekretarijatu Bazelske konvencije, preradu i/ili odstranjivanje otpada; izdavanje saglasnosti na planove upravljanja građevinskim otpadom, otpadom iz rudarstva, opremom i otpadom koji sadrži PCB i evidencija PCB; upis u registar proizvođača i uvoznika proizvoda posebnih vrsta otpada; ispunjenost uslova za upis u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada; izdavanje saglasnosti na plan sanacije privremenih odlagališta otpada; vođenje evidencije o proizvodnji i upravljanju otpadom; izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti održavanja i/ili popravku, kao i isključivanja iz upotrebe proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač i/ili alternativne supstance; za praćenje kvaliteta goriva; za praćenje kvaliteta vazduha; za mjerenje emisija o dozvoljenim emisijama zagađujućih materija u vazduhu; za uvoz ili izvoz supstance koja oštećuje ozonski omotač, alternativnih supstanci, proizvoda koji ih sadrže; za mjerenje nivoa buke u životnoj sredini; za izradu strateških karata i izračunavanje nivoa buke; komunikaciju sa nosiocima dozvola i potencijalnim kandidatima za dozvolu, uključujući i savjetovanje sa nosiocima dozvola i kandidatima za dobijanje dozvola; uspostavljanje i održavanje evidencije zahtjeva za izdavanje i izmjenu dozvola, izdatih i neodobrenih dozvola; implementaciju Montrealskog protokola o supstancama koje oštećuju ozonski omotač; priprema i dostavljanje izvještaja o sprovođenju Bečke konvencije i Montrealskog protokola; izdavanje dozvola za sakupljanje, uvoz i izvoz nezaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva; izdavanje dozvola za ograničeno korišćenje sredstava za hvatanje i ubijanje divljih životinja koji se koriste radi sprovođenja programa reintrodukcije, monitoringa i programa zaštite i očuvanja divljih vrsta; izdavanje dozvola za unošenje strane vrste u prirodu, izdavanje dozvola za uzgoj strane vrste u zatvorenom sistemu, izdavanje dozvola za stavljanje strane vrste na tržište, izdavanje dozvola za korišćenje invazivnih stranih vrsta u naučne svrhe, ex-situ očuvanje i proizvodnju medicinskih proizvoda; izdavanje dozvola za sakupljanje i promet pojedinih zaštićenih vrsta biljaka, životinja i gljiva kao i njihovih derivata i djelova; izdavanje akta o uslovima zaštite prirode u planovima, osnovama, programima i projektima; izdavanje odobrenja za radnje, aktivnosti i obavljanje djelatnosti u zaštićenom prirodnom dobru; izdavanje dozvole za obavljanje naučno obrazovnih istraživanja na zaštićenim prirodnim dobrima; izdavanje dozvola za držanje i uzgoj divljih vrsta životinja; izdavanje dozvola za obavljanje istraživanja, radnji i aktivnosti u speleološkim objektima; izdavanje dozvola za promet ugroženih vrsta biljaka i životinja, njihovih djelova i derivata shodno CITES Konvenciji; izdavanje dozvola za promet ugroženih vrsta biljaka i životinja, njihovih

djelova i derivata shodno CITES Konvenciji; izrada godišnjih i dvogodišnjih izvještaja CITES Sekretarijatu; izrada projekata u svrhu kvalitetnije implementacije CITES Konvencije; pripremanje stručnih osnova za izradu zakona, podzakonskih akata i drugih propisa iz djelokruga rada Sektora; pripremu i dostavljanje podataka za vođenje i ažuriranje sajta iz djelokruga nadležnosti; praćenje donošenja i primjene propisa, preporuka i direktiva EU u oblasti izdavanja dozvola; pripremanje izvještaja i informacija iz djelokruga Sektora, saradnja sa međunarodnim organizacijama.

Cilj 7. Primjenjeni standardi i mehanizmi zaštite životne sredine kroz implementirane obaveze iz ratifikovanih međunarodnih ugovora i zakonodavnog okvira u Crnoj Gori po pitanju izdavanja dozvola, saglasnosti....

Red. broj	Aktivnost	Indikator uspješnosti	Opis	Rok za realizaciju	Lica odgovorna za realizaciju	Subjekti sa kojima organ sarađuje	Pregled sredstava
1	Implementacija Plana eliminacije HCFC supstanci koje oštećuju ozonski omotač (II faza)	Izvršene predviđene aktivnosti	Projekat „Plan eliminacije HCFC supstanci“ II faza doprinijeće da se eliminiše ostatak HCFC supstanci, kao i da se Crna Gora pripremi za potpunu eliminaciju ovih supstanci i uskladi sa EU zahtjevima u pogledu ove grupe supstanci. Planom su predviđene sledeće aktivnosti: obuka trenera u srednjim stručnim školama; obuka i sertifikacija servisera rashladnih i klima uređaja; obuka carinskih službenika i ekoloških inspektora; poboljšanje tehničke opremljenosti u centrima za obuku; poboljšanje tehničke opremljenosti servisnog sektora; nabavka analizatora rashladnih sredstava za potrebe carinskih službenika; unapređenje sistema prikupljanja i ponovne upotrebe rashladnih sredstava; podrška	U kontinuitet u	Koordinator: Tatjana Boljević	UNIDO Implementaciona agencija	Donacija

udruženju servisera rashladne i klima tehnike i ažuriranje Koda dobre prakse.

U 2024. godini planirane su sledeće aktivnosti:

- organizovanje sastanaka, u zavisnosti od potreba privrednog sektora - sektor za rashladne i klima uređaje, a u cilju unapređenja istog,
- podizanje javne svijesti (priprema priručnika, flajera, brošura),
- kontinuirana obuka i sertifikacija servisera rashladne i klima tehnike,
- poboljšanje opremljenosti u servisnom sektoru/ u centrima za obuku.

2	Projekat institucionalnog jačanja za implementaciju u Montrealskog protokola o supstancama koje oštećuju ozonski omotač	Izvršene predviđene aktivnosti	U okviru Projekta "Institucionalno jačanje", kao dio informisanja javnosti, povodom 16. septembra - „Dan zaštite ozonskog omotača“, tokom 2024. godine realizovaće se sledeće aktivnosti: - izrada promotivnih materijala, - organizovanje ekoloških radionica, - organizovanje edukativnih aktivnosti.	U kontinuitet u	Koordinator: Tatjana Boljević	UNIDO kao imlementaciona agencija	Donacija
3	Projekat "Plan za implementaciju u Kigali	Izvršene predviđene aktivnosti	Crna Gora je 2019. godine ratifikovala Kigali amandman na Montrealski protokol i time preuzela obavezu da smanji	II kvartal	Koordinator: Tatjana Boljević	UNIDO kao imlementaciona agencija	Donacija

	Amandmana“ (Plan za smanjenje potrošnje HFC supstanci)		potrošnju HFC supstanci. U saradnji sa UNIDO-om kao implementirajućom agencijom pripremljen je Plan, u skladu sa “Uputstvom za pripremu Plana za smanjenje potrošnje HFC sustanci”, i upućen je na dalju proceduru i usvajanje.				
4	Dostavljanje godišnjih izvještaja Sekretarijatu za Ozon, Multilateralnom fondu za implementaciju Montrealskog protokola i UNIDO-u	Dostavljeni izvještaji	Dostavljanje godišnjih izvještaja Sekretarijatu za Ozon, Multilateralnom fondu za implementaciju Montrealskog protokola i UNIDO-u	II i IV kvartal	Koordinator: Tatjana Boljević		Nisu potrebna sredstva
5	Institucionalno jačanje za implementaciju u CITES Konvencije	Izvršene predviđene aktivnosti	Institucionalno jačanje za implementaciju CITES Konvencije u okviru kojeg će se realizovati sledeće aktivnosti: - organizovanje ekoloških radionica, - organizovanje edukativnih aktivnosti, - izrada promotivnih materijala.	U kontinuitet u	Koordinator: Jelena Leković Vladimir Pavićević	Uprava carina	Budžetska sredstva
6	Dostavljanje izvještaja Sekretarijatu	Dostavljeni izvještaji	Dostavljanje izvještaja Sekretarijatu za CITES konvenciju	IV kvartal	Koordinator: Jelena Leković Vladimir Pavićević	Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i	Nisu potrebna sredstva

	za CITES konvenciju					razvoja sjevera	
7	Organizovanje radionica	Održane radionice	Organizovanje radionica sa ciljem jačanja kapaciteta i sprovođenje Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu u lokalnim samoupravama	U kontinuitet u do kraja godine	Koordinator: Emir Redžepagić		Budžetska sredstva
8	Obuka o sprovođenju Strateške procjene na životnu sredinu	Održana obuka	Obuka će biti vršena od strane eksperata iz Hrvatske	III i IV kvartal	Koordinator: Fatima Mehović	Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera	Budžetska sredstva
9	Izrada godišnjeg izvještaja o količinama hemikalija i biocidnih proizvoda koje su uvezene, izvezene i stavljene u promet radi praćenja njihovog uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu	Urađen izvještaj	Izrada godišnjeg izvještaja o količinama hemikalija i biocidnih proizvoda koje su uvezene, izvezene i stavljene u promet radi praćenja njihovog uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu.	II kvartal	Koordinator: Tatjana Mujičić, Nevena Zindović, Ilija Gojović Milena Nenezić Nikola Raičević		Nisu potrebna sredstva
10	Saradnja sa Evropskom	Izrada i dostavljanje godišnjeg	Radi efikasnog obavljanja radnih zadataka povezanih sa sprovođenjem odredbi propisa	Kontinuirano/ IV kvartal	Koordinator: Tatjana Mujičić,	Ministarstvo ekologije, održivog	Nisu potrebna sredstva

	agencijom za hemikalije ECHA	izveštaja o radu nacionalnog help-deska	preuzetih iz REACH, CLP i BPR, neophodno je da zaposleni na poslovima upravljanja hemikalijama kontinuirano razmjenjuju informacije i iskustava sa kolegama EU zemalja. S tim u vezi, u okviru ove aktivnosti će se obezbjediti nadogradnja u pogledu specifičnih znanja i iskustava kroz učešće zaposlenih u Agenciji za zaštitu životne sredine na obukama i sastancima u organizaciji ECHA (sastanaci Help Net, na kojima predstavnici Crne Gore mogu da prisustvuju u svojstvu posmatrača i obuke koje u okviru predpristupne pomoći ECHA organizuje za predstavnike i predstavnice zemalja kandidata).		Nevena Zindović, Ilija Gojović	razvoja i razvoja sjevera	
11	Implementacija Roterdamske konvencije o postupku davanja saglasnosti na osnovu prethodnog obavještenja za određene opasne hemikalije i pesticide u	Izrađen i dostavljen godišnji Izvještaj Sekretarijatu Roterdamske konvencije	U okviru aktivnosti na implementaciji Roterdamske konvencije i nacionalnih propisa za izdavanje saglasnosti na osnovu prethodnog obavještenja za određene opasne hemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini.	Kontinuirano/ IV kvartal	Koordinator: Ilija Gojović	Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i sjevera	Nisu potrebna sredstva

	međunarodnoj trgovini						
12	Projekat: „Jačanje sinergije između Bazelske, Roterdamske, Stokholmske i Minamata konvencije “	Uspostavljen sinergijski pristup upravljanju hemikalijama	Aktivnosti sa ciljem uspostavljanja sinergijskog pristupa upravljanju hemikalijama i otpadom u Crnoj Gori kroz unapređenje regulatornog okvira, izgradnju kapaciteta i aktivnosti podizanja svijesti, kao i uspostavljanje efikasnog nacionalnog mehanizma za izvještavanje u vezi sprovođenja Bazelske, Roterdamske, Stokholmske i Minamata konvencije.	Kontinuirano	Koordinator: Stanislava Lazarević Ilija Gojović	Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera	Donacija
13	Ispunjavanje obaveza u cilju implementacije Roterdamske konvencije o postupku davanja saglasnosti na osnovu prethodnog obavještenja za određene opasne hemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini	Ispunjavanje, podnošenje i dostavljanje obavještenja	Ispunjavanjem i podnošenjem obavještenja o konačnim regulatornim mjerama za zabranjene i/ili ograničene hemikalije Sekretarijatu u skladu sa članom 5 teksta Konvencije, a u skladu sa kriterijumima iz Aneksa II i podnošenje formulara za obavještenja u skladu sa zahtjevima za informacije iz Aneksa I u kontekstu člana 5 Konvencije, i dostavljanje istih Sekretarijatu konvencije. Ovim aktivnostima se potvrđuje važnost adekvatne nacionalne infrastrukture za upravljanje pesticidima i industrijskim hemikalijama u zemlji za	Kontinuirano III/IV kvartal	Koordinator: Ilija Gojović	Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera	Nisu potrebna sredstva

			<p>pripremu i podnošenje obaveštenja o konačnim regulatornim mjerama za zabranu ili strogo ograničavanje pesticida i za donošenje i izveštavanje odluka o uvozu hemikalija navedenih u Aneksu III Konvencije.</p>				
14.	<p>Projekat « Podizanje svijesti o ekološkom upravljanju plastičnim otpadom u Crnoj Gori »</p>	<p>Potpisivanje ugovora, izvršene predviđene projektne aktivnosti</p>	<p>U saradnji sa Regionalnim Centrom Bazelske Konvencije Slovačka kao predlagač projekta Agencija će implementirati navedeni projekat sa ciljem uspostavljanja inventara plastičnog otpada u Crnoj Gori što predstavlja dobru osnovu za ekološko upravljanje plastičnim otpadom. U okviru ovog projekta planirane su i aktivnosti obuke carinskih službenika za jačanje kapaciteta u prekograničnom kretanju plastičnog otpada kao i on line radionice sa zemljama regiona sa rezultatima projekta u smislu predstavljanja potencijala upravljanja plastičnim otpadom (potencijalna reciklaža u zemlji ili okruženju-zemlje Balkana)</p>	<p>II/III/IV kvartal</p>	<p>Koordinator: Stanislava Lazarević</p>	<p>Sekretarijat Bazelske konvencije</p>	<p>Donacija</p>
15	<p>Projekat « Jačanje sistema upravljanja</p>	<p>Potpisivanje ugovora, izvršene predviđene</p>	<p>U okviru partnerstva za plastični otpad (PWP Plastic Waste Partnership) koji je izdao sekretarijat Bazelske konvencije,</p>	<p>III/IV kvartal</p>	<p>Koordinator: Stanislava Lazarević,</p>	<p>Sekretarijat Bazelske konvencije</p>	<p>Donacija</p>

plastičnim otpadom u Crnoj Gori »	projektne aktivnosti	Agencija je aplicirala i dobila navedeni projekat. Aktivnosti koje su planirane su sledeće: Demonstracija najboljih praksi za prevenciju i minimalizaciju upotrebe plastičnog otpada kao i Sakupljanje plastičnog otpada u cilju testiranja mogućnosti organizovanja Sistema upravljanja plastičnim otpadom Postavljanje osnove za razvoj sistema produžene odgovornosti proizvođača.	Milena Bataković
-----------------------------------	----------------------	--	------------------

Sektor za upravljanje projektima i informacionu podršku za međunarodno i nacionalno izvještavanje u životnoj sredini

U Sektoru za upravljanje projektima i informacionu podršku za međunarodno i nacionalno izvještavanje u životnoj sredini vrše se poslovi koji se odnose na: planiranje projekata iz oblasti zaštite životne sredine, praćenje sprovođenja i realizacije projekata, pripremu i realizaciju projekata iz oblasti životne sredine koji se dijelom ili u potpunosti finansiraju iz budžeta Crne Gore, EU i drugih međunarodnih fondova, kredita, donacija, inicijativa i drugih fondova; sistemsku i komunikacionu podršku; rukovanje, kreiranje i organizovanje sistema izvještavanja zaštite životne sredine; analitičko-tehničku obradu podataka; modernizaciju i primjenu informacionih tehnologija vezanih za izvještavanje; projektovanje i izgradnju baze podataka i njihovo održavanje, korišćenje, obnovu i oporavak; pripremanje komparativnih i drugih analiza; održavanje, razvoj i ažuriranje web sajta Agencije; priprema izvještaja i informacija od značaja za vođenje sistema izvještavanja u oblasti zaštite životne sredine; kontroliše sve postupke vezane za sigurnost, zaštitu i tajnost podataka; kontrolu i praćenje uslova u kojima sistem radi; izradu i realizaciju (edukativnih) programa u svrhu podizanja svijesti o životnoj sredini; neposrednu i stalnu komunikaciju sa međunarodnim organizacijama koje se bave zaštitom životne sredine, o svim pitanjima vezanim za životnu sredinu a posebno sa akcentom na oblast izvještavanja, i sa tim u vezi u prvom redu posebno sa Evropskom

Agencijom za životnu sredinu; prati, analizira primjenu međunarodnih konvencija iz oblasti zaštite životne sredine, sporazuma i drugih instrumenata koje je usvojila država Crna Gora i daje prijedloge za njihovo usavršavanje, koordinira poslove i sve oblike pomoći Evropske Unije Agenciji, koji se odnose na realizaciju međunarodne saradnje u oblasti zaštite životne sredine; učestvovanje u pripremanju i izradi međunarodnih bilateralnih ugovora, protokola, sporazuma i projekata, implementacija međunarodnih konvencija, protokola, sporazuma i ugovora; učestvuje u međunarodnim sastancima predstavnika službi koje se bave zaštitom životne sredine; koordinira aktivnosti Agencije iz oblasti međunarodne saradnje; saradnju sa regionalnim inicijativama, razmjenu informacija putem nacionalnih i međunarodnih mreža.

Cilj 8. Unaprijeđena analiza stanja životne sredine i dostupnosti podataka o životnoj sredini putem implementacije projektnih aktivnosti, osiguranja funkcionisanja baza podataka i podrške u izvještavanju

Red. broj	Aktivnost	Indikator uspješnosti	Opis	Rok za realizaciju	Lica odgovorna za realizaciju	Subjekti kojima organ saraduje	Pregled sredstava
1	Održavanje i unapređenje, opreme i informacionog sistema životne sredine kroz IT podršku	Funkcionalna oprema i informacioni sistem životne sredine sa IT aspekta	Obaveza kreiranja savremenog informacionog sistema kao i nesmetanog rada Agencije vezanog za IT podršku podrazumijeva niz aktivnosti i to: <ul style="list-style-type: none"> ▪ održavanje softvera i hardvera, ▪ sistemsku i komunikacionu podršku, ▪ uspostavljanje i održavanje računarske mreže sa elementima zaštite, ▪ definisanje programske opreme i njeno generisanje i modifikacija, ▪ kontrolu svih postupaka vezanih za sigurnost, zaštitu i tajnost podataka, ▪ kreiranje i održavanje datoteka, 	U kontinuitet u	Nosilac posla: Adnan Đečević, Dženita Halilović		Budžetska sredstva

- izradu, razradu i realizaciju aplikacija, projektovanje i izgradnju baza podataka i njihovo održavanje,
- održavanje, razvoj i ažuriranje web sajta Agencije,
- kontrolu i praćenje uslova u kojima sistem radi.

Stoga realizovaće se svakodnevno obavljanje poslova na održavanju hardvera i softvera, praćenja rada cjelokupnog informacionog sistema kao i poslovi unapređenja i prilagođavanja nove opreme prema potrebama Agencije. Takođe, realizovaće se i održavanje serverske opreme, redovno ažuriranje servisa i kontinuirano vršenje bekapovanja podataka sa kojima raspolaže Agencija (počev od januara 2024. godine).

Svi računari koji se koriste u državnoj mreži trebaju proći proceduru za učlanjivanje u domen s obzirom da smo kao organ državne uprave dužni pratiti preporuke Ministarstva javne uprave.

Takođe, usljed Cyber napada Ministarstvo javne uprave znatno

je postrožilo procedure za puštanje servera i infromacionih sistema na internet.

Jedan od zahtjeva je da se potpišu ugovori sa spoljašnjim vendorima koji su kreirali svaki od informacionih sistema koji se koriste.

2	Održavanje i ažuriranje WEB sajta Agencije za zaštitu životne sredine	Ažuriran zvanični i dopunjen zvanični sajt Agencije	Web sajt Agencije je centralno mjesto na kome se objavljuju svi ambijentalni podaci koje Agencija prikuplja. Sektor za upravljanje projektima i informacionu podršku za međunarodno i nacionalno izvještavanje u životnoj sredini je odgovoran za održavanje i unos podataka na Web stranicu. Zbog svoje specifične namjene Web sajt Agencije se svakodnevno ažurira i dopunjava novim sadržajima. Prikupljeni podaci o stanju životne sredine kao i razni izvještaji i podaci su javno dostupni putem web stranice, što znači da se podaci koji se nalaze u centralnoj bazi prenose i prezentuju na istoj. Tokom 2018. godine je završen projekat izrade novog sajta Agencije www.epa.org.me . Aktivnosti na dnevnom ažuriranju oba web sajta će biti nastavljene i tokom 2024. godine (po potrebi praznicima i vikendom).	U kontinuitet u	Nosilac posla: Adnan Đečević	Budžetska sredstva
---	---	---	---	-----------------	--	--------------------

Web sajt za uvid u koncentraciju polena :
www.polenmontenegro.wixsite.com/polenepa daje nedeljni prikaz stanja polena u Crnoj Gori i zbog svoje specifičnosti ažurira i dopunjava se na nedeljnom nivou.

Kako zbog nedostatka sredstava isto nije urađeno u protekloj godini, tokom 2024. je planirana aktivnost izrade novog modernijeg i naprednijeg web sajta o koncentraciji polena u Crnoj Gori.

Takođe, plan je i proširivanje mreže sa još nekoliko polenskih stanica.

3	Održavanje i ažuriranje redizajniranog WEB sajta Agencije - Arhus centri	Ažuriran i dopunjen sajt	Tokom 2024. godine je započet projekat izrade redizajn sajta Arhus centara, kao i kreiranje sajta www.arhuscentri.me na kojem će se nalaziti informacije o aktivnostima sva četiri arhus centra u Crnoj Gori, kao i poboljšana anonimna konekcija (po zahtjevu) sa zainteresovanim stranama sa prijavom problema sa kojima se susreću u životnoj sredini.	Aktivnosti po dobijenom rješenju redizajniranog sajta	Nosilac posla: Adnan Đečević	Budžetska sredstva
----------	--	--------------------------	---	---	--	--------------------

4	Funkcionalne web aplikacije i njihovo održavanje	Web aplikacija u funkciji - 3R registar	<p>U okviru projekta “Upravljanje industrijskim otpadom i čišćenje (IWMCP) u cilju remedijacije četiri izabrane lokacije odlagališta industrijskog otpada kao i za unapređenje upravljanja sistema odlaganja industrijskog opasnog otpada”, izvršena je realizacija projekta koji će pružiti podršku: Razvoju i unapređenju nacionalnog registra otpada i nacionalnog sistema za evidentiranje i izvještavanje o industrijskom otpadu (opasni i neopasni). Svrha sistema 3R registra otpada je evidencija tokova otpada. Osnovni cilj projekta izrade informacionog sistema 3R jeste digitalizacija i automatizacija procesa koji se sprovode prilikom izdavanja dozvola i saglasnosti za upravljanje otpadom. Takođe, sistem ima za cilj automatizaciju akcija/radnji koje se sprovode prilikom upravljanja registrima, dokumentima i izvještavanjem o proizvodnji i upravljanju otpadom. Buduće rukovođenje 3R-a ustupljeno Agenciji za zaštitu životne sredine (uz obavezno održavanje sistema).</p> <p>Kao prvi korak u ponovnom uspostavljanju Registra otpada</p>	Očekujemo da aplikacija bude funkcionalna u II kvartalu	Nosilac posla: Adnan Đečević, Dženita Halilović	Budžetska sredstva / Projekat Svjetske banke
---	--	---	---	---	--	--

angažovan je izvođač CoreIT da obavi migraciju 3R sistema na servere Ministarstva javne uprave. Odmah nakon toga ispuniće se i drugi zahtjev MJU a tiče se potpisivanja ugovora sa spoljašnjim vendorom koji je kreirao informacioni sistem. 3R je kreiran 2021. godine i od tada nije plaćano održavanje.

Planovima za 2024. godinu predviđena su sredstva za ažuriranje 3R sistema i njegovu migraciju u Ministarstvo javne uprave.

Nakon realizacije ova dva koraka 3R će biti spreman za upotrebu kroz internu aplikaciju (vođenje predmeta otpada u Agenciji) i kroz eksternu aplikaciju kroz koju će dostavljati podataka dostavljati godišnje izvještaje o proizvodnji otpada.

Biće potrebno organizovati nekoliko obuka za eksterne korisnike.

5	Funkcionalne web aplikacije i njihovo održavanje	Ažurirana aplikacija za vazduh	Aplikacija Vazduh koja se nalazi na stranici www.epa.org.me/vazduh/ u protekloj godini zabilježila je veliku posjećenost bez ikakvih zastoja u njenom radu. U toku 2024. godine biće posvećena pažnja praćenju komunikacije	U kontinuitet u	Nosilac posla: Adnan Đečević, Dženita Halilović	Budžetska sredstva
---	--	--------------------------------	---	-----------------	---	--------------------

6	Funkcionalne web aplikacije i njihovo održavanje	Ažuriran modul o nacionalnim zaštićenim područjima sa GIS funkcionalnostima	samih stanica na terenu sa aplikacijom, kao i do sada. Ugovorom koji je trenutno aktivan predviđeno je unapređenje stranice sa novim uslugama. U okviru GIZ projekta Otvoreni regionalni fond za jugoistočnu Evropu - Biodiverzitet (ORF BD) i podprojekta: Regionalna mreža za informisanje i izvještavanje o biološkoj raznolikosti (BIMR 1, avgust 2015 - 2018) u 2018. godini, kreirana je i uspostavljena osnovna struktura za informacijski sistem za zaštitu prirode (ISNC). U Crnoj Gori, dostupni link ISNC-a je: http://zastitapriode.me/ koja ima modul na Listi endemskih vrsta jugoistočne Europe (kao kontrolni popis http://zastitapriode.me/check_lista/en). Podaci o nacionalnim zaštićenim područjima Crne Gore takođe su integrisani u trenutni ISNC. ISNC je uspostavljen na način koji omogućava dalji razvoj različitih tematskih modula. Nastavak pomenutog projekta - BIMR 2 imao je za cilj dalju podršku nadogradnji ISNC Crne Gore u smislu uvođenja modula o nacionalnim zaštićenim područjima sa GIS funkcionalnostima.	U kontinuitet u	Nosilac posla: Adnan Đečević, Dženita Halilović, Melisa Redžepagić	Budžetska sredstva
---	--	---	--	-----------------	--	--------------------

7	Funkcionalne web aplikacije i njihovo održavanje	Ažurirana web aplikacija za unošenje, provjeru i obradu okeanografskih parametara sa bazom podataka za izvještavanje o stanju morske sredine	<p>Modul o nacionalnim zaštićenim područjima s GIS funkcionalnostima (npr. snimanje, čuvanje, uređivanje, provjera i prikazivanje podataka) i prikazivanje u trenutnom ISNC-u (http://zastitapriode.me/service) uzimajući u obzir podatke sa portala http://prirodainfo.me/. razvijen je tokom 2020. godine. Buduće rukovođenje, nadogradnja i razvoj ISZP-a se ustupilo Agenciji za zaštitu životne sredine, te s tim u vezi nastaviće se aktivnosti na upravljanju ISZP i ažuriranju/dopuni podataka.</p> <p>Tokom 2021. godine uspostavljanja web aplikacije za unošenje, provjeru i obradu okeanografskih parametara sa bazom podataka za izvještavanje o stanju morske sredine kroz projekat GEF Adriatic. Cilj ovog sistema je da Agenciji za zaštitu životne sredine obezbijedi bazu podataka za unos, provjeru i obradu okeanografskih podataka od strane svih institucija zaduženih za njihovo prikupljanje. Osim za samo skladištenje podataka, baza je neophodna i za kreiranje izvještaja prema međunarodnim tijelima kao što su Barselonska konvencija i Evropska</p>	U kontinuitet u	Nosilac posla: Adnan Đečević, Dženita Halilović	Budžetska sredstva
---	--	--	---	-----------------	--	--------------------

8	Funkcionalne web aplikacije i njihovo održavanje	Ažurirana baza podataka za Naturu 2000	agencija za životnu sredinu. Sistem se intezivno koristio tokom 2023. godine, te s tim u vezi nastaviće se aktivnosti na održavanju ove baze. Baza podataka za Naturu 2000 ima za cilj čuvanje, pregled i upravljanje podacima o rasprostranjenju i stanju staništa i vrsta na teritoriji Crne Gore koji služe u svrhu budućeg određivanja potencijalnih područja Nature 2000. Sistem omogućava upravljanje podacima koje podržava GIS tehnologiju. Baza je u fazi razvoja u smislu integracije do sada dostupnih podataka o rasprostranjenju staništa i vrsta sakupljenih u skladu sa metodologijom Nature 2000. S tim u vezi nastaviće se aktivnosti na ažuriranju i održavanju baze podataka.	U kontinuitet u	Nosilac posla: Adnan Đečević, Dženita Halilović	Budžetska sredstva
9	Ponovno uspostavljanje EIS informacionog sistema	Uspostavljen sistem	Informacioni sistem životne sredine (EIS) Agenciji za zaštitu životne sredine, kao korisniku, pružao je pouzdane i blagovremene informacije o životnoj sredini. Naime, EIS ima dvojni fokus; kao prvo, da pruži podršku izvještavanju kada su u pitanju informacije koje se zahtijevaju u prioritetnim setovima podataka u skladu sa	Pripremne aktivnosti za ponovno uspostavljanje tokom godine	Nosilac posla: Adnan Đečević, Dženita Halilović	Budžetska sredstva/donacije

Evropskom mrežom za obavještanje i posmatranje u oblasti zaštite životne sredine EIONET (zagađenost vazduha, kvalitet vazduha, promjene klime, biodiverzitet, vode i otpad). Sa druge strane, ovaj informacijski sistem fokusira se na obradu nacionalnih indikatora (NI) za životnu sredinu u Agenciji, koji uz navedene EIONET oblasti, takođe obuhvataju zemljište, ribarstvo i poljoprivredu, kao i sektorske pritiske na životnu sredinu kao što je energetika, turizam i saobraćaj. U sklopu podrške i ispunjavanja obaveza nacionalnog izvještavanja smatramo neophodnim mogućnost realizacije prikupljanja podataka za potrebe EIS-informacionog sistema, tj. ponovno uspostavljanje pomenutog sistema.

10	Registar ispuštanja i prenosa zagađujućih materija (PRTR sistem)	Uspostavljen registar	PRTR registar treba da omogući prikupljanje podataka o emisijama zagađujućih materija u vodu, vazduh i zemljište iz industrijskih/privrednih postrojenja. Privredni subjekti, obaveznici izvještavanja se prijavljuju za korišćenje sistema popunjavanjem online forme. Prijavu odobravaju zaposleni u	II kvartal	Nosilac posla: Radna grupa Agencije formirana za isto	Donacija za kreiranje / kasnije budžetska sredstva
----	--	-----------------------	--	------------	---	--

			<p>Agenciji za zaštitu životne sredine i generišu username/password privrednom subjektu. Nakon odobravanja pristupa sistemu, privredni subjekti unose odgovarajuće podatke koji su definisani PRTR protokolom. Nakon izvještajnog perioda zaposleni u Agenciji za zaštitu životne sredine kontrolišu i obrađuju podatke koji se prikupe i šalju izvještaj Evropskoj agenciji za životnu sredinu.</p> <p>Instalacija aplikacije je planirana za kraj januara, odmah potom i obuke za korisnike.</p>			
11	Podrška u međunarodnom izvještavanju	Poslati izvještaji (Podaci) prema ka Evropskoj agenciji za životnu sredinu	Sektor za upravljanje projektima i informacionu podršku za međunarodno i nacionalno izvještavanje u životnoj sredini će obezbijediti informacionu podršku nominovanim nacionalnim referentnim centrima i fokal pointima međunarodnih konvencija u procesu izvještavanja i slanja podataka o stanju životne sredine. Navedena aktivnost će prevashodno biti realizovana za slanje izvještaja u traženim formatima ka Evropskoj Agenciji za životnu sredinu (EEA) za oblast kvaliteta vazduha, voda i zaštićenih područja.	U kontinuitet u	Koordinator: Milena Bataković Adnan Đečević, Dženita Halilović	Budžetska sredstva

12	Ažuriranje baza podataka za vođenje evidencije izdatih dozvola	Ažurirana baza izdatih dozvola i objavljeni izvještaji izdatih dozvola u tekućoj godini na sajtu	Baza podataka za vođenje evidencije izdatih dozvola kontinuirano se ažurira novim podacima. Pomenuta baza sadrži informacije o svim dozvolama koje izdaje Agencija za zaštitu životne sredine. U toku 2024. godine planirano je da se nastavi upotreba navedene baze sve dok nova web aplikacija sa bazom izdatih dozvola ne bude funkcionalna i adekvatna za potrebe Agencije, a na čemu se intenzivno radi. Na osnovu pomenute baze kreiraju se izvještaji o izdatim dozvolama u tekućoj godini i isti se objavljuju na sajtu Agencije.	U kontinuitet u	Nosilac posla: / Melisa Redžepagić	U slučaju kreiranja nove aplikacije – budžetska sredstva
13	Prikupljanje podataka za potrebe godišnjih izvještaja katastarsa lovišta	Prikupljeni podaci za tekuću godinu	U sklopu podrške i ispunjavanja obaveza nacionalnog izvještavanja realizovaće se prikupljanje podataka za potrebe Katastarsa lovišta, od strane 35 lovačkih organizacija u zemlji (za prethodnu izvještajnu godinu).	U kontinuitet u	Nosilac posla: Bojan Bašanović	/ Uprava za šume; Lovački savez; Lovačke organizacije;
14	Implementacija projekata u životnoj sredini	Realizovane aktivnosti na postojećim projektima	Tokom godine, planiran je nastavak implementacije aktivnosti na postojećim projektima u kojima je Agencija partner, korisnik ili nosilac, a koji se finansiraju iz sredstava EU. Trenutno, to su projekti:	U kontinuitet u	Nosilac posla: Marko Radović, Bojana Obradović i Melisa Redžepagić	/

1) ERASMUS+ Development of Regional Joint Master Program in Maritime

Environmental Protection and Management (MEP&M), project no. 619239-EPP-1-2020-1-ME-EPPKA2-CBHE-JP (do avgusta 2024. godine)

2) ERASMUS+ ZERO C projekat

Status: projekat odobren za finansiranje

Rezultati-aktivnosti:

dekarbonizacija i ozelenjavanje sektora pomorstva uz edukaciju, treninge i adekvatno planiranje mjera koje se odnose na smanjenje emisija CO2 i generalno parametara koji su važni sa aspekta kvaliteta vazduha i primjenu zelenih praksi

3) StrategyForMed

Status: projekat odobren za finansiranje i očekuje se početak

Rezultati-aktivnosti: Razvoj zelene strategije za Mediteran

4) Projekat "Podrška u kompletiranju funkcionalnog uspostavljanja Registra zagađivača (PRTR) i katastra zagađivača"

Status: realizovana Studijska posjeta Agenciji za zaštitu životne sredine Srbije, tražen

produžetak roka za realizaciju ostalih aktivnosti tokom 2024. i dobijena saglasnost Eko-Fonda

Rezultati-aktivnosti: Studijska posjeta Agenciji za zaštitu životne sredine Srbije, nadogradnja dobijenog PRTR Sistema sa neophodnim modulima za katastar zagađivača, obuka korisnika PRTR Sistema i katastra kako u Agenciji tako i zagađivača, razvoj prpratnih materijala- web sajta, priručnika za korišćenje sistema i sl.

5) GEF 7 „Integrisanje biodiverziteta u sektorske politike i prakse i jačanje ključnih tačaka biodiverziteta u Crnoj Gori; Status: Projekat otpočeo u martu 2023. i traje do 2028. godine

6) Projekat Cirkular Dig Bild “Unapređenje primjene tehnologija za hitno reagovanje vezano za cirkularnu ekonomiju u građevinskoj industriji u regionu Dunava u kontekstu održivog korišćenja za održivu budućnost”

Status: Projekat otpočeo 2023. godine Rezultati-aktivnosti: Unapređenje

primjene tehnologija za hitno reagovanje vezano za cirkularnu ekonomiju u građevinskoj industriji u regionu Dunava u kontekstu održivog korišćenja za održivu budućnost

7) IPA Prekogranični program saradnje Crna Gora - Albania "Sliv Skadarskog

jezera - prekogranični rezervat biosphere" Status: Projekat otpočeo jun 2022

i traje do 2025. Rezultati-aktivnosti: Izrada nominacionog fajla za prekogranični rezervat biosfere – Sliv Skadarskog jezera, konsultativni proces i obuke

8) BESTBlet project

Status: projekat je odobren

Rezultati-aktivnosti: zaštita i restauracija postojećih ekoloških struktura i

kapaciteta za samo regulaciju šuma i močvara

9) PUMP projekat

Status: Projekat odobren od strane Ministarstva evropskih i inostranih poslova Francuske (French Ministry of Europe and foreign affairs).

Rezultati-aktivnosti: Podrška mreži civilnog društva „Clean up

			<p>Montenegro“ i dijalogu sa javnom upravom.</p> <p>Aktivnosti obuhvaćene trenutnim i budućim projektima uključuju svakodnevnu komunikaciju i koordinaciju s nosiocima projekta/partnerima i relevantnim stranama, upravljanje projektima, finansijsko izvještavanje, administraciju, tehničku pomoć, sastavljanje izvještaja u skladu s pravilima donatora, vođenje evidencije, organizaciju događaja i posjeta inostranstvu za članove projektnog tima ili boravak inostranih partnera u Crnoj Gori.</p>			
15	Priprema projekata u životnoj sredini	Priprema projektnih predloga za buduće projekte	<p>Intenziviranje saradnje sa stranim ambasadama i konzulatima u Crnoj Gori, iniciranje sastanaka, predlaganje zajedničkih projekata.</p> <p>Ostali projekti koji mogu proizići iz saradnje sa postojećim partnerima.</p> <p>S tim u vezi pripremljen projektni predlog:</p> <p>- Training on investigation techniques relating to environmental crime in Montenegro (Obuka o istražnim</p>	Tokom godine	<p>Nosilac posla: Marko Radović, Bojana Obradović i Melisa Redžepagić</p>	/

tehnikama u vezi sa kriminalom u životnoj sredini u Crnoj Gori)
Sponzori: Francuska ambasada i OEBS.

➤ Planirane komunikacione aktivnosti

Cilj 9. Unaprijeđena svijest javnosti i aktivno uključivanje iste kroz saradnju sa medijima, podsticanje ekološkog aktivizma i realizaciji edukativnih aktivnosti i kampanja o pitanjima zaštite životne sredine

Red. broj	Aktivnost	Indikator uspješnosti	Opis	Rok za realizaciju	Lica odgovorna za realizaciju	Subjekti sa kojima organ saraduje	Pregled sredstava
1	Nastavak ekološke kampanje "ZA LJEPŠU I ZDRAVIJU CRNU GORU"	Tokom ove godine, očekuje se realizacija aktivnosti	Osmišljavanje, organizacija i realizacija ekoloških akcija u cilju oplemenjivanja i revitalizacije zelenih površina, promociju društveno odgovornog odnosa prema zajednici ujedno i zdravim stilovima života naših građana.	Tokom godine	Nosilac posla: Bojan Bašanović (Valentina Arandelović)	Državni organi, lokalne samouprave, NVO, građani..	Donacije i budžet Agencije
2	Podrška Agencije u kampanji „Ozelenimo Crnu Goru“	Učešće / podrška u aktivnostima	Mehanizam „Ozelenimo Crnu Goru“ ima za cilj obnovu opožarenih i devastiranih šumskih površina. Pomenutu inicijativu podržavaju gotovo sve značajnije ekološke organizacije u zemlji, koje su se aktivno uključile u formiranje mehanizma, koji obuhvataju više pravaca djelovanja.	Tokom godine	Nosilac posla: Bojan Bašanović (Valentina Arandelović)	Ekološki aktivisti, NVO, građani...	Donacije i budžet Agencije
3	Nastavak kampanje "Uhvati čist talas" sa Coca Colom	Realizovane ekološke akcije	Projektne aktivnosti podrazumijevaju prikupljanje, selektivno odlaganje i dalju reciklažu ambalažnog otpada. Projekat je napravljen tako da	U kontinuitet u	Nosilac posla: Bojan Bašanović (Valentina Arandelović)	Coca Cola, NVO sektor i građani.	Donacije Coca Cole

			predstavlja zaokruženu cjelinu. Prikupljeni otpad biće odlagan u namjenske posude – posebno staklo, plastika i limenke. Edukacija i animacija građana da odlože ambalažu na za to predviđeno mjesto biće veoma važan dio projekta.				
4	Redovne akcije reciklaže	Podizanje ekološke svijesti građana	Cilj akcije je podizanje ekološke svijesti javnosti o pravilnom odlaganju otpada i aktivno razmišljanje o životnoj sredini te načinima održavanja životne sredine funkcionalnom, zdravom i čistom. Akcijom se takođe javnost želi upoznati sa benefitima sakupljanja otpadnog materijala (papira, kartona, plastike i metala).	II i III kvartal	Nosilac posla: Bojan Bašanović (Valentina Arandžević)	Sakupljači otpada	Donacije i budžet Agencije
5	Organizacija edukativnih aktivnosti u vaspitno obrazovnim ustanovama Crne Gore	Održane radionice	Agencija za zaštitu životne sredine planira da i tokom ove godine održi niz edukativnih radionica za učenike osnovnih i srednjih škola u Crnoj Gori, u terminima koje ćemo zajednički odrediti sa resornim Ministarstvom prosvjete. Pomenute radionice imaće za cilj promociju zaštite životne sredine, podizanje svijesti i edukaciju najmlađe populacije o značaju i neophodnosti zaštite životne sredine i najčešćim oblicima njenog uništavanja.	U kontinuitet u	Nosilac posla: Bojan Bašanović (Valentina Arandžević)	Vaspitno obrazovne institucije u Crnoj Gori, NVO i ekološki aktivisti	Donacije i budžet Agencije

6	Kontinuirana saradnja sa medijima	Realizovane predviđene aktivnosti	Saradnja sa medijima odvijaće se kroz sledeće aktivnosti: kontinuirano objavljivanje o radu Agencije, kao i o stanju životne sredine u Crnoj Gori, informisanje i podizanje nivoa svijesti građana Crne Gore o potrebi očuvanja životne sredine i njihovoj ulozi u tom procesu, kao i podsticanje interesovanja i potreba građana da postanu aktivni učesnici u tom procesu, informisanje građana o štetnosti i negativnim posljedicama određenih materija po životnu sredinu, a samim tim i na njihovo zdravlje, isticanje prednosti života u zdravoj sredini, pružanje relevantnih informacija na zahtjev medija po svim pitanjima iz domena rada Agencije za zaštitu životne sredine.	U kontinuitet u	Nosilac posla: Bojan Bašanović (Bojana Obradović)	Štampani i elektronski mediji	Donacije i budžet Agencije
7	Redovno ažuriranje evidencije štampanih i elektronskih medija	Lista evidencije štampanih i elektronskih medija		U kontinuitet u	Nosilac posla: Bojan Bašanović (Valentina Arandžević)	Štampani i elektronski mediji	Nijesu potrebna finansijska sredstva
8	Redovno ažuriranje evidencije - Volonterskog kluba Agencije	Lista volontera	Aktivnosti na sprovođenju i unapređenju Arhuske konvencije kao spona između državnih organa i šire društvene zajednice	U kontinuitet u	Nosilac posla: Bojan Bašanović (Valentina Arandžević)	Volonteri, građani	Nijesu potrebna finansijska sredstva

	za zaštitu životne sredine		- putem dodjele volonterskih legitimacija.				
9	Saradnja sa državnim organima, lokalnim samoupravama i ostalim relevantnim institucijama	Realizovane aktivnosti u djelokrugu rada Sektora	Kontinuirana saradnja u cilju prikupljanja i razmjene podataka i informacija za potrebe izrade strateških dokumenata i informacionog sistema Agencije, te organizacija zajedničkih aktivnosti.	U kontinuitet u	Nosilac posla: Bojan Bašanović (Valentina Arandžević)	Državni organi, lokalna samouprava, međunarodne organizacije...	Donacije i budžet Agencije
10	Saradnja sa organizacijama civilnog sektora	Realizovane aktivnosti u djelokrugu rada Agencije i našeg Sektora	Saradnja sa organizacijama civilnog sektora sprovodiće se u kontinuitetu, a sve u cilju razmjene informacija, planova i inicijativa ključnih za unaprjeđenje stanja životne sredine u našoj zemlji. U vezi sa tim nastaviće se komunikacija preko Google grupe Agencije sa ekološkim NVO.	U kontinuitet u	Nosilac posla: Bojan Bašanović (Valentina Arandžević)	NVO, ekološki aktivisti i ostala zainteresovana javnost	Donacije i budžet Agencije
11	Namjenske informativne publikacije, plakati, brošure i drugi načini vizuelne podrške u komunikaciji sa ciljnim grupama		Izrada publikacija, plakata, brošura i drugih vizuelnih materijala za komunikaciju s ciljnim grupama. Završetak interaktivne mape zanimljivih područja Crne Gore za osnovne škole i rad u timu na izradi Crvene liste ekosistema su dio planova.	U kontinuitet u	Nosilac posla: Bojan Bašanović ; Bojana Obradović	Partneri	Donacije i budžet Agencije za izradu namjenskog i promo materijala Agencije
12	Organizacija obilježavanja važnijih ekoloških	Realizovane predviđene tematske aktivnosti	Kako je obilježavanje važnih ekoloških datuma značajno u kontekstu podizanja svijesti javnosti o pitanjima životne	U kontinuitet u	Nosilac posla: Bojan Bašanović	Partneri	Donacije i budžet Agencije, za izradu

	<p>datuma i organizacija ekoloških akcija</p>		<p>sredine tako i u kontekstu preduzimanja mjera na samoj zaštiti životne sredine, Agencija za zaštitu životne sredine će se truditi da organizuje određene tematske aktivnosti povodom važnih ekoloških datuma. Takođe, osmišljavanje, organizacija i realizacija ekoloških akcija (npr. čišćenja i pošumljavanja) na ugroženim lokacijama na teritoriji Crne Gore odvijaće se kontinuirano tokom 2024. godine. Ne navodi se da li su potrebna finansijska sredstva.</p>		<p>(Bojana Obradović)</p>		<p>namjenskog promotivnog materijala te sredstva za organizaciju planiranih događaja</p>
13	<p>Stalna podrška promociji rada Agencije, putem obezbjeđivanja sadržaja za web portal i društvene mreže Agencije za zaštitu životne sredine</p>	<p>Ažurirani svi informativni portali i mreže Agencije za zaštitu životne sredine</p>	<p>U cilju adekvatnog informisanja javnosti kao i obezbjeđivanja transparentnosti rada Agencije kontinuirano će se realizovati osmišljavanje sadržaja web stranice, ažuriranje postojećih sadržaja i uvođenje novih rubrika u saradnji sa kolegama iz ostalih sektora Agencije. Planira se ponovno pokretanje YouTube kanala, Threads aplikacije unutar Instagram profila, te planiranje sadržaja za newsletter koji će se predstavljati u formi izveštaja, indikatora, skupova podataka, interaktivnih mapa, članaka, i slično. Cilj je pružiti korisnicima najnovije informacije kroz</p>	<p>U kontinuitet u</p>	<p>Nosilac posla: Bojan Bašanović i Bojana Obradović</p>	<p>Partneri</p>	<p>Donacije i budžet Agencije</p>

četvoromjesečni bilten (mart, jun, septembar, decembar).							
14	Odgovaranje na upite građana	Pripremljeni i poslani odgovori (broj upita i odgovora biće u izvještaju za tekuću godinu)	Odgovaranje na upite građana vezano za rad Agencije i prepoznate ekološke probleme	U kontinuitet u	Nosilac posla: Bojan Bašanović (Valentina Arandžević)	Zainteresovan a javnost i građani	Nijesu potrebna finansijska sredstva
15	Nastavak akcije: „Zajedno za IDEALNU okolinu“	Uspješna akcija uz dodjelu nagrada na osnovu postignutih rezultata	U cilju podizanja svijesti o zaštiti životne sredine kod djece svih uzrasta, kao i promocije cirkularne ekonomije Agencija za zaštitu životne sredine, Zavod za školstvo Crne Gore, Ispitni centar, i brend IDEA, realizuju ekološku akciju pod nazivom "Zajedno za IDEALNU okolinu!". Prema pravilima konkursa, djeca iz svih vaspitno-obrazovnih ustanova treba da sakupljaju i selektuju otpad, da sakupljeni otpad predaju reciklažnim dvorištima, deponijama (Livade Podgorica, Možura Bar) ili kod registrovanih sakupljača otpada u njihovim gradovima.	U kontinuitet u	Nosilac posla: Bojan Bašanović	Zavod za školstvo i brend IDEA	Donacije
16	Saradnja na brojnim aktivnostima vezanim za edukaciju i akcije reciklaže sa preduzećem	Realizovane predviđene tematske aktivnosti	Zajedničke aktivnosti koje se odnose na sprovođenje akcija reciklaže, čime se podiže i svijest kod građana. Planirano apliciranje kod domaćih donatora i EU fondova.	U kontinuitet u	Nosilac posla: Bojan Bašanović	Mont way	Donacije

Mont way u okviru projekta „Zeleni talas“						
17	Saradnja sa asocijacijom EKO vrtića na brojnim projektima	Realizovane aktivnosti	Realizacija zajedničkih ekoloških aktivnosti. Prošle godine smo učestvovali u događaju koji su organizovali gdje se promovisala i naša akcija „Plastikom po začinsko bilje“, a planirano je i zajedničko organizovanje ekoloških akcija kao i edukativne aktivnosti u njihovim vrtićima.	U kontinuitet u	Nosilac posla: / Bojan Bašanović	Budžetska sredstva / donacije

Odjeljenje za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja

U **Odjeljenju za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja** vrše se poslovi koji se odnose na: sistematsko ispitivanje sadržaja radionuklida u životnoj sredini (monitoring); izradu analiza i izvještaja o stanju radioaktivnosti životne sredine; prikupljanje i objavljivanje informacija od interesa za životu sredinu i zdravlje ljudi; vođenje informacionog sistema o stanju radioaktivnosti u životnoj sredini; prikupljanje informacija o radijacionim udesima; izdavanje potvrda o evidentiranju izvora jonizujućeg zračenja; izdavanje potvrda o ispunjenosti uslova za stručnu osposobljenost lica odgovornog za zaštitu od jonizujućeg zračenja; vođenje registra prijave izdatih dozvola za jonizujuće i nejonizujuće zračenje; vođenje registra (centralni registar) o izvorima jonizujućeg zračenja i korisnicima tih izvora, radioaktivnim materijalima, profesionalno izloženim licima, o radioaktivnom otpadu i vršenje kontrole evidencija koje vode korisnici, kao i o drugim podacima od značaja za zaštitu od jonizujućeg zračenja i radijacionu sigurnost; nalaganje i učestvovanje u sprovođenju mjera zaštite od jonizujućeg zračenja i radijacione sigurnosti; zaštitu od nejonizujućeg zračenja; saradnju sa nadležnim državnim organima, Međunarodnom agencijom za atomsku energiju i drugim međunarodnim tijelima i nadležnim organima drugih država u vezi sa sprovođenjem zakona; davanje nadležnim državnim organima i Međunarodnoj agenciji za atomsku energiju informacija od značaja iz oblasti zaštite od jonizujućeg zračenja i radijacione sigurnosti; izdavanje i oduzimanje dozvola za korišćenje izvora elektromagnetnog polja; izdavanje i oduzimanje dozvola za obavljanje stručnih poslova zaštite od nejonizujućih zračenja; izdavanje i oduzimanje dozvola za korišćenje uređaja koji emituju ultrazvuk; izdavanje i oduzimanje dozvola za korišćenje uređaja koji emituju optičko zračenje ili sadrže izvore optičkog zračenja; izdavanje i oduzimanje dozvola za stručno osposobljavanje lica odgovornih

za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja; izradu stručne osnove Programa sistematskog ispitivanja nivoa nejonizujućeg zračenja; pripremu i dostavljanje podataka za vođenje i ažuriranje sajta iz djelokruga nadležnosti; pripremu informacije o sprovođenju programa - monitoring; praćenje donošenja i primjenu propisa, preporuka i direktiva EU u oblasti izdavanja dozvola za zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja, praćenje najbolje međunarodne prakse u oblastima iz nadležnosti Sektora i, u skladu sa tim, predlaganje mjera zaštite i unaprjeđenja životne sredine i pripremanje izvještaja i informacija iz djelokruga navedenih aktivnosti.

➤ **Poslovi iz oblasti primjene Zakona o zaštiti od jonizujućih zračenja i radijacionoj sigurnosti**

Cilj 10 Održavanje radiološke i nuklearne sigurnost i bezbjednost i zaštite od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja kroz sprovođenje procedura i obaveza shodno Zakonu o zaštiti od jonizujućih zračenja i radijacionoj sigurnosti

Red. broj	Aktivnost	Indikator uspjehnosti	Opis	Rok za realizaciju	Lica odgovorna za realizaciju	Subjekti sa kojima organ sarađuje	Pregled sredstava
1	Izdavanje dozvola u 2024. godini	Odnos broja zahtjeva i izdatih dozvola	Izdavanje dozvola za proizvodnju, promet i korišćenje izvora jonizujućih zračenja i radioaktivnih materijala je jedna od glavnih obaveza Odjeljenja za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja, koja je definisana članom 9 Zakona o zaštiti od jonizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti ("Sl. list Crne Gore" broj 56/09, 58/09, 40/11, 55/16). Učešće u radu komisije za ispunjenost uslova za izdavanje dozvola za obavljanje radijacione djelatnosti je takođe jedna od aktivnosti koju sprovode	U kontinuitet u	Zoran Ivanović i Nebojša Đilas Koordinator: Slavko Radonjić		Budžetska sredstva

službenici ovog odjeljenja u procesu izdavanja dozvola.						
2	Monitoring radioaktivnosti u životnoj sredini u 2024. godini	Realizovan program monitoringa- prezentovani rezultati u Informaciji o stanju životne sredine za 2023. godinu	Sistematsko ispitivanje radionuklida vrši se u: vazduhu, zemljištu, rijekama, jezerima i moru, čvrstim i tečnim padavinama, građevinskom materijalu, vodi za piće, životnim namirnicama i stočnoj hrani, predmetima opšte upotrebe. Osim toga mjeri se i jačina apsorbovane doze γ zračenja u vazduhu i vrši se ispitivanje nivoa izlaganja radonu u boravišnim prostorijama. Shodno članu 9 Zakona o zaštiti od jonizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti ("Sl. list Crne Gore" broj 56/09, 58/09, 40/11, 55/16), Agencija za zaštitu životne sredine priprema godišnji Predlog programa sistematskog ispitivanja radioaktivnosti u životnoj sredini, koji na predlog Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera usvaja Vlada Crne Gore. Program sistematskog ispitivanja radioaktivnosti u životnoj sredini, koji se sprovodi od 1998. godine, vrši se radi utvrđivanja prisustva radionuklida u životnoj sredini i procjene nivoa izlaganja	Do kraja 2024.	Koordinator: Slavko Radonjić	Budžetska sredstva

stanovništva jonizujućem zračenju i to u normalnim uslovima, i u slučaju sumnje na radijacioni udes i u toku radijacionog udesa. Program realizuju tehnički servisi/organizacije izabrane putem tenderske procedure.

Izveštaj o monitoringu radioaktivnosti u životnoj sredini Crne Gore za 2023. godinu sa procjenom radiološkog opterećenja stanovništva za 2023. godinu.

Pravno lice koje realizuje Program sistematskog ispitivanja radioaktivnosti u životnoj sredini dužno je da dostavi Agenciji za zaštitu životne sredine izvještaj o monitoringu radioaktivnosti u životnoj sredini najkasnije do 1. marta tekuće godine za prethodnu godinu, a u slučaju radijacionog udesa ili na zahtjev Agencije, odmah.

Na osnovu rezultata monitoringa radioaktivnosti Agencija prati izlaganje stanovništva jonizujućem zračenju, nalaže mjere u slučaju povećanja radioaktivnosti i vrši procjenu efektivnih doza kod stanovništva.

I kvartal

Nebojša Đilas
Koordinator:
Slavko Radonjić

Budžetska sredstva

Izrađen Program sistematskog ispitivanja radioaktivnosti u životnoj

IV kvartal

Koordinator:
Slavko Radonjić

Budžetska sredstva

		sredini za 2025. godinu				
3	Povezivanje mreže GDR stanica sa EURDEP-om	Uspostavljena komunikacija sa EURDEP-om	Umrežavanje u evropski sistem za razmjenu radioloških podataka.	IV kvartal	Koordinator: Slavko Radonjić	Budžetska sredstva
4	Obezbijediti uslove za uspostavljanje 24/7 dežurstva službenika Odjeljenja	Uspostavljena 24/7 dežurstva službenika	Neophodno je obezbijediti 24/7 dežurstva službenika Odjeljenja za učešće u: Unificiranom sistemu za razmjenu informacija, incidenata i hitnih slučajeva za ranu najavu incidenata koji uključuju radioaktivne izvore sa potencijalnim prekograničnim uticajima (USIE), Evropskoj platformi za razmjenu radioloških podataka (EURDEP) i u timu i Sistemu za procjenu rizika i prognoze (modeliranja) u slučaju radijacionih i nuklearnih nesreća (JRODOS).	IV kvartal	Koordinator: Slavko Radonjić	Budžetska sredstva
5	Poslovi iz oblasti primjene Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja	Realizovane aktivnosti u djelokrugu rada Odjeljenja	U skladu sa Zakonom o zaštiti od nejonizujućih zračenja ("Sl. list Crne Gore", br. 35/13), službenici Odjeljenja za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja vrše izdavanje dozvola za obavljanje stručnih poslova zaštite od nejonizujućih zračenja, za korišćenje izvora	U kontinuitet u	Vladan Dragutinović Koordinator: Slavko Radonjić	Budžetska sredstva

			elektromagnetnih polja, uređaja koji emituju optičko zračenje ili sadrže izvore optičkog zračenja i uređaja koji emituju ultrazvuk, kao i dozvola za stručno osposobljavanje lica odgovornih za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja.			
6.	Učešće na Generalnoj konferenciji Međunarodne agencije za atomsku energiju	Učešće na održanoj konferenciji	Godišnje se u sjedištu Međunarodne agencije za atomsku energiju u septembru održava Generalna konferencija.	III kvartal	Koordinator: Slavko Radonjić	Budžetska sredstva
7.	Učešće u pregovaračkom procesu	Učešće u pregovaračkom procesu	Odjeljenje učestvuje u pripremi priloga i pružanju informacija za potrebe pregovaračkog procesa Crne Gore sa Evropskom komisijom kroz sljedeća pregovaračka poglavlja: 15 - Energetika, 19 - Socijalna politika i zapošljavanje, oblast Zaštita zdravlja na radu, 24 - Pravda, sloboda i bezbjednost, 28 - Zaštita potrošača i zdravlja, 30 - Vanjski odnosi i 31 - Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika.	U kontinuitet u	Koordinator: Slavko Radonjić	Budžetska sredstva
8.	Priprema stručne osnove za izradu Prvog	Pripremljena osnova za	Na osnovu člana 6 Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja ("Službeni list CG", br. 35/13),	III kvartal	Vladan Dragutinović	Budžetska sredstva

Programa sistematskog ispitivanja nivoa nejonizujućih zračenja za 2025. godinu

izradu Programa

radi praćenja prisustva, utvrđivanja opasnosti, obavještanja i preduzimanja mjera zaštite od nejonizujućih zračenja, vrši se sistematsko ispitivanje nivoa nejonizujućih zračenja (monitoring).
Monitoring se vrši na osnovu godišnjeg Programa sistematskog ispitivanja nivoa nejonizujućih zračenja koji donosi Vlada Crne Gore. Stručnu osnovu za izradu Programa priprema Agencija za zaštitu životne sredine i dostavlja Ministarstvu ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera najkasnije do 1. novembra tekuće za narednu godinu. Programom se određuju izvori nejonizujućih zračenja, mjesta mjerenja, period i lokacije mjerenja, metode mjerenja, proračun i sredstva potrebna za sprovođenje Programa. Troškovi sprovođenja Programa obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore. Na osnovu rezultata monitoringa Agencija prati izlaganje nejonizujućem zračenju i predlaže mjere u slučaju povećane izloženosti. Potrebno je da sredstva budu planirana u budžetu za 2024. godinu.

Koordinator:
Slavko Radonjić

9.	Obilježavanje Evropskog dana radona, 7. novembar 2024.	Održana aktivnost		II - IV kvartala	Koordinator: Slavko Radonjić	Budžetska sredstva
-----------	--	-------------------	--	------------------	--	--------------------

Cilj 10 Učešće u regionalnim projektima Odjeljenja za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja

Red. broj	Aktivnost	Indikator uspješnosti	Opis	Rok za realizaciju	Lica odgovorna za realizaciju	Subjekti sa kojima organ saraduje	Pregled sredstava
1	Učešće u 8 regionalnih projekata, jedan interregionalni projekat i dva EU projekta. Međunarodne agencije za atomsku energiju	Realizovani sastanci, trening kursevi i radionice i priprema dokumenata predviđenih projektima, instalacija opreme	Odjeljenje za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja učestvovalaće u sledećih 8 regionalnih, četvorogodišnjih, projekata Međunarodne agencije za atomsku energiju (u projektima koji su obježeni zvjezdicom Project Counterpart je predstavnik našeg odjeljenja): 1.* RER 7014 Unapređivanje monitoringa i procjena zaštite od zračenja u regionu;	U kontinuitet u	Koordinator: Slavko Radonjić	Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera Centar za ekotoksikološka istraživanja (CETI) Univerzitet Crne Gore	Donacija

2. RER9163 Unapređenje zaštite od zračenja radnika koji su izloženi NORM-u

Uprava za inspeksijske poslove

3.* RER 9146 Poboljšanje kapaciteta zemalja članica za planiranje i implementaciju projekata dekomisije;

4. RER 9164 Izgradnja kapaciteta za sigurno upravljanje radioaktivnim otpadom;

5. * RER 9161 Jačanje regionalnih kapaciteta za odgovor na radiološke i nuklearne akcidente

6. RER 9162 jačanje infrastrukture za obrazovanje i trening u oblasti zaštite od zračenja;

7. RER9158 Jačanje regulatorne infrastrukture u zaštiti od zračenja;

8. *RER 9160 Jačanje sposobnosti država članica u oblasti pristupa zasnovanih na procjeni rizika i podrška upravljanju teškim nesrećama;

Pored ovih, predstavnici Agencije će učestvovati u Interegionalnom

projektu Međunarodne agencije
za atomsku energiju

9. INT9187 Treća faza projekta
Održavanje kontrole
radioaktivnih izvora od nastanka
do konačnog odlaganja izvora, u
kome učestvuju predstavnici 30
država.

1.EXTRA-EURDEP “Podrška
razmjeni podataka između
nacionalnih mreža za monitoring
u zemljama Zapadnog Balkana i
EURDEP“ projekat vođen od
strane Evropske komisije i njenog
Direktorata za Međunarodne
odnose, ugovor INSC/2018/401-
066 (INTPA).

2. INSCT TRAINING & TUTORING
(T&T) ON NUCLEAR SAFETY
INITIATIVE AND PROGRAMME,
radi se o višefaznom programu
obuke za službenike regulatornih
tijela i organizacija koje pružaju
tehničku podršku regulatornom
tijelu.

Službenici Odjeljenja za
radiološku i nuklearnu sigurnost i
bezbjednost i zaštitu od
jonizujućeg i nejonizujućeg

zračenja, aktivno će uzeti učešće u ovim projektima kroz različite sastanke, trening kurseve i radionice i pripremu dokumenata predviđenih projektima, instalaciju opreme itd.

Odjeljenje za sprovođenje ekonomskih instrumenata u oblasti zaštite životne sredine

U **Odjeljenju za sprovođenje ekonomskih instrumenata u oblasti zaštite životne sredine** vrše poslove koji se odnose na: analizu i prikupljanje podataka za plaćanje naknada, izradu nacrtu rjesenja i drugih akata koji se dostavljaju obaveznici plaćanja naknada za zagađivanje životne sredine; evidenciju naplate naknada koje plaćaju zagađivači, odnosno obaveznici plaćanja naknada, vođenje liste obaveznika plaćanja, pripremu podataka o obaveznici koji nijesu izmirili obaveze utvrđene rješenjem u saradnji sa Poreskom upravom i Eko fondom; prikupljanje i analiza sa lokalnim upravama vezanu za obaveznike plaćanja naknada, analizu, prikupljanja podataka vezanih za izradu Studija zaštite kao i praćenje realizacije izrade Studija, analiza i prikupljanje podataka o stanju mjernih stanica za mjerenje kvaliteta vazduha, polena, baznih stanica; učestvovanje u analizi i praćenju projekata koji se realizuju kao i pripremu i dostavljanje podataka za vođenje i ažuriranje sajta iz djelokruga nadležnosti, prikupljanje statističkih podataka o radu Agencije na bazi informacija iz svih sektora i odjeljenja; organizovanje i pomoć zainteresovanim licima u donošenju odluka i pravo na zaštitu u oblasti životne sredine i druge poslove u skladu sa propisima.

Odjeljenje za sprovođenje ekonomskih instrumenata u oblasti zaštite životne sredine nastaviće u kontinuitetu da vrše poslove iz svojih nadležnosti.

U 2024. godini nastaviće se sa kontrolom Godišnjih izvještaja o količinama nastalog otpada i obračunom eko naknada.

Arhus Berane i Arhus Podgorica u saradnji sa Arhus centrima kontinuirano će biti uključeni na aktivnostima koje se odnose na podizanje svijesti građana i građanskog aktivizma te promociji odgovornog pristupa prema životnoj sredini i mogućnosti učešća u donošenju odluka. S tim u vezi planirane su sledeće aktivnosti:

Cilj 12 Dostupne informacije o mogućnostima učešća u donošenju odluka i generalno o životnoj sredini svim zainteresovanim stranama

Red. broj	Aktivnost	Indikator uspješnosti	Opis	Rok za realizaciju	Lica odgovorna za realizaciju	Subjekti sa kojima organ saraduje	Pregled sredstava
1	Organizovanje godišnjeg sastanka Arhus centara Crne Gore	Održan sastanak	Arhus centri Crne Gore, Memorandumom o formiranju mreže Arhus centara, obavezali su se planirati, pripremati i realizovati zajedničke aktivnosti na unapređenju Arhuske konvencije, pružanju podrške šire javnosti u informisanju, uključivanju u procese donošenja odluka važnih za životnu sredinu kao i ukazivanju na probleme u životnoj sredini. Godišnji sastanak Arhus centara se organizuje sa ciljem što proaktivnijeg djelovanja i razmjene efikasnih metoda rada centara u cilju kvalitetnije implementacije Arhuske konvencije u Crnoj Gori.	IV kvartal	Zaposleni u odjeljenju		Budžetska sredstva
2	Aktivnosti na sprovođenju akcije dodjele EKO obilježja / sertifikata u saradnji sa Arhus centrima, opštinama, TO i drugim relevantnim institucijama	Priprema internih akata radi dodjele sertifikata	Akcija pripreme internih akata radi dodjele EKO sertifikata za privatne turističke smještajne objekte u zoni zaštićenih područja, a koji žele ozeleniti svoje poslovanje i učiniti ih manje štetnim za životnu sredinu. Svrha je izdvojiti ekološki smještajne objekte kojima se želi donijeti kredibilitet kao i da se probudi svijest o ekološkom poslovanju kod privatnih iznajmljivača.	III kvartal	Zaposleni u odjeljenju i Sektoru za upravljanje projektima i informacionu podršku za međunarodno i nacionalno izvještavanje u životnoj sredini	Relevantne institucije	Budžetska sredstva

			Ekološki certifikat je zamišljen da odvoji legalne objekte koji su rađeni po ekološkim standardima, da se ispunjavaju kriterijumi vezani za otpad, vodu i energiju.				
3	Izrada informatora o jačanju ekološke svijesti primjenom Arhuske konvencije	Urađen informator	Izrada informatora o jačanju ekološke svijesti primjenom Arhuske konvencije koji bi sadržao informacije o Arhuskoj konvenciji i Arhus centrima a dodatno i prezentovao i moguće modele rješavanja problema otpada, značaju izgradnje savremenih centara za upravljanje otpadom, a posebno o mogućnostima koje pruža reciklaža.	II kvartal	Zaposleni u odjeljenju		Donacija/ Budžetska sredstva
4	Nastavak realizacije projekta Arhus karavan, posjeta opštinama	Jačanje ekološke svijesti u upravljanju otpadom	Realizacija projekta „Arhus karavan“ doprinosi praktičnoj primjeni Arhuske konvencije u Crnoj Gori, kroz informisanje javnosti o procesu evropskih integracija, konkretno pregovaračkog poglavlja 27 - Životna sredina i klimatske promjene, čime se želi omogućiti veće interesovanje građana, stručne i laičke javnosti za učešće u procesu donošenja odluka koje će uticati na dinamiku i konačan ishod pregovora sa Evropskom Komisijom, a posebno u dijelu informacija o mjerama	II kvartal	Zaposleni u odjeljenju i Sektoru za upravljanje projektima i informacionu podršku za međunarodno i nacionalno izvještavanje u životnoj sredini	Eko fond	Budžetska sredstva / donacija

			<p>sprječavanja otpada koje treba preduzeti, uključujući utvrđivanje programa za sprječavanje otpada;</p> <p>Kao i edukacija za planove upravljanja otpadom koji sadrže informacije o svim tokovima otpada uključujući opasni otpad, građevinski i otpad od rušenja, zatim industrijski otpad kao i rješenja za upravljanje njima.</p>			
5	Trening seminar – Značaj informisanja građana o Arhuskoj konvenciji i primjeni ekološke regulative	Održan seminar	Trening seminar čiji je cilj, osim upoznavanja sa osnovnim odredbama Arhuske konvencije, i podsticaj većeg učešća građana na javnim raspravama o studijama o procjeni uticaja projekata na životnu sredinu, posebno predstavnika mjesnih zajednica, na koji mogući projekti imaju direktan uticaj.	II kvartal	Zaposleni u odjeljenju	Budžetska sredstva
6.	U susret klimatskim promjenama – Akcija	Akcija sadnje	Za dan šuma 21.03.2024. godine zaposleni Agencije će na Maloj Gorici posaditi po jedno drvo kao svoj doprinos, kako pošumljavanja tako i čistijem vazduhu....	I kvartal	Zaposleni u odjeljenju i ostalim sektorima	Budžetska sredstva
7.	Nastavak dodjele priznanja Eko ambasadora	Dodjela priznanja	U saradnji sa unutrašnjim organizacionim jedinicima, a u svrhu prepoznavanja dodjele odgovarajućih nagrada i priznanja za uspješna dostignuća u oblasti održivog razvoja i životne sredine, afirmaciju i zaštitu	IV kvartal	Zaposleni u odjeljenju i ostalim sektorima	Budžetska sredstva

			temeljnih vrijednosti, interesa i položaja održivog razvoja i životne sredine u društvu, dodijeliće odgovarajuću nagradu/priznanje –značku Eko ambasadora.				
8.	Popis opasnog istorijskog otpada nastalog u fabrikama u stečaju ili u procesu privatizacije (koji obuhvata sve opasne materije – bilo da su to hemikalije, otpadna ulja..)	Izveštaj o urađenom popisu	Za potrebe katastra zagađivača kao i sagledavanja pravog stanja opasnog otpada, neophodno je izraditi popis nagomilanog „istorijskog“ opasnog otpada, kao i obilježiti lokacije gdje se skladišti opasni otpad.	II kvartal	Zaposleni u odjeljenju i ostalim sektorima	Eko fond Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera Ekološka inspekcija	Budžetska sredstva/ donacija

➤ **Kontinuirane aktivnosti**

- Organizacija ekoloških akcija.
- Davanje uputstava o sprovođenju odredbi Arhuske konvencije i o nacionalnim propisima i procedurama u vezi zahtjeva javnosti za dobijanje informacija o životnoj sredini.
- Sprovođenje obuke predstavnika organizacija civilnog društva o pitanjima pristupa informacijama, uključujući pripremu i slanje zahtjeva za dobijanje informacija o životnoj sredini javnoj upravi.
- Pružanje pomoći u unaprjeđivanju procedura vezanih za učešće javnosti koji su dio propisa u oblasti procjene uticaja na životnu sredinu, kao i promovisanje obavještanja zainteresovane javnosti o donošenju odluka u što ranijoj fazi procesa.

- Organizovanje javnih rasprava i promovisanje prakse učešća javnosti.
- Predavanja za učenike, treninzi za NVO koje se bave zaštitom životne sredine, sastanci sa građanima i privrednicima, priprema edukativnih brošura, kao i rad sa medijima, sa akcentom na upravljanje otpadom.
- Organizacija dodatnih diskusija u slučaju pojačanog interesovanja zainteresovane javnosti kada su u pitanju elaborati procjene uticaja na životnu sredinu.
- Povećanje broja dostavljenih izvještaja kroz analizu tržišta i dostavljenih informacija Agenciji.

Služba za opšte i pravne poslove, ljudske resurse, finansije i javne nabavke

U **Službi za opšte i pravne poslove, ljudske resurse, finansije i javne nabavke** obavljaju se poslovi: pripreme prijedloga opštih akata o radu Službe; pripreme i izrade predloga pojedinačnih pravnih akata u vezi prijema u radni odnos i ostvarivanja prava, dužnosti i odgovornosti iz radnog odnosa zaposlenih u Agenciji; preduzimanja mjera bezbjednosti radi zaštite zdravlja na radu i osiguranja zaposlenih; sprovođenja postupaka javnih nabavki i drugi poslovi vezani za javne nabavke; pripreme nacрта ugovora i drugi pravni poslovi od zajedničkog interesa za rad Agencije; stručni i administrativni poslovi za potrebe žalbene, konkursne i drugih komisija i radnih tijela Agencije; pripreme dokumentacije Službe; radi postupanja Agencije po zahtjevima za pristup informacijama o radu Agencije; poslovi u vezi sa organizovanjem službenih putovanja predstavnika i zaposlenih Agencije, kao i aktivnosti Agencije izvan sjedišta organa; izrade finansijskog plana; blagovremenog i namjenskog korišćenja sredstava u skladu sa budžetom i finansijskim planom; vođenja poslovnih knjiga, periodičnih obračuna i završnih računa; izrade finansijskih iskaza i njihovo propisano dostavljanje; blagajničkog poslovanja; knjigovodstveni poslovi; ovjeravanja tačnosti i punovažnosti plaćanja državnim novcem, tačnosti i punovažnosti u prikupljanju državnog novca po posebnom ovlaštenju; vođenja propisanih i drugih evidencija Agencije; izrada zapisnika sa sastanaka Agencije; administrativno tehnički, kancelarijski poslovi.

Cilj 13 Omogućen rad Agencije za zaštitu životne sredine kao funkcionalne cjeline uz poštovanje svih propisa koji regulišu način rada i organizacije državne uprave u opštem, kadrovskom i finansijskom smislu

Red. broj	Aktivnost	Indikator uspješnosti	Opis	Rok za realizaciju	Lica odgovorna za realizaciju	Subjekti sa kojima organ saraduje	Pregled sredstava
------------------	------------------	------------------------------	-------------	---------------------------	--------------------------------------	--	--------------------------

1	Pripreme i izrada prijedloga pojedinačnih pravnih akata	Pripremljen predlog pojedinačnih pravnih akata	Pripreme i izrada prijedloga pojedinačnih pravnih akata u vezi prijema u radni odnos i ostvarivanja prava, dužnosti i odgovornosti iz radnog odnosa zaposlenih.	U kontinuitetu	Koordinator: Marko Medenica Dinela Mušović Nada Jovanović	Nijesu potrebna sredstva
2	Vođenje i ažuriranje kadrovske evidencije zaposlenih	Realizovane aktivnosti u djelokrugu rada službe	Kontinuirano ažuriranje programa HRMIS (kadrovska evidencija zaposlenih) .	U kontinuitetu	Koordinator: Dinela Mušović	Nijesu potrebna sredstva
3	Mjere bezbjednosti radi zaštite zdravlja na radu i osiguranja zaposlenih	Realizovane aktivnosti u djelokrugu rada službe	Preduzeti mjere bezbjednosti radi zaštite zdravlja na radu i osiguranja zaposlenih: Redovna uplata zdravstvenog osiguranja; Redovna uplata osiguranja zaposlenih za posljedice nesrećnog slučaja.	U kontinuitetu	Koordinator: Marko Medenica Mladen Đuranović Dinela Mušović	Redovna budžetska sredstva
4	Postupak javnih nabavki	Sprovedene procedure javnih nabavki shodno Planu javnih nabavki	Sprovođenje postupaka javnih nabavki	U kontinuitetu	Koordinator: Hristina Ivanović	Redovna budžetska sredstva
5	Izrada budžeta Agencije	Izrađen i predat predlog budžeta	Izraditi finansijski budžet Agencije s ciljem blagovremenog i namjenskog korišćenja sredstava: - Izrada Izvještaja o javnim nabavkama za 2023. godinu - Izrada Budžetskog zahtjeva za 2024. godinu	I kvartal	Koordinator: Marko Medenica Hristina Ivanović	Nijesu potrebna sredstva

6	Poslovi iz oblasti računovodstva i finansija	Realizovane aktivnosti u djelokrugu rada službe	<p>- Izrada Plana javnih nabavki za 2024. godinu</p> <p>Priprema Završnog računa za 2023. godinu</p> <p>-upisivanje u knjigu ulaznih faktura,</p> <p>-unos zahtjeva za plaćanje u SAP sistem,</p> <p>-obračun poreza, prireza i doprinosa,</p> <p>-mjesečno popunjavanje IOPPD izvještaja,</p> <p>-elektronsko slanje i obrada podataka za Poresku upravu,</p> <p>-knjiženje dnevnika blagajne,</p> <p>-pripremanje Izvještaja o neizmirenim obavezama,</p> <p>-pripremanje izvještaja o otpuštenim, utrošenim i preostalim sredstvima,</p> <p>-izrada šestomjesečnog obračuna,</p> <p>-pripremanje Budžeta za 2025. godinu,</p> <p>-vođenje evidencije o nabavci osnovnih sredstava,</p> <p>-svakodnevna komunikacija sa Ministarstvom finansija o tekućim poslovima</p>	U kontinuitetu	Koordinator: Marko Medenica Mladen Đuranović	Redovna budžetska sredstva
7	Priprema nacrtu ugovora	Pripremljeni Ugovori	Priprema nacrtu ugovora koje zaključuje Agencija od strane službenika za javne nabavke, i ostali ugovori po potrebi.	U kontinuitetu	Koordinator: Marko Medenica Hristina Ivanović	Nijesu potrebna sredstva

8	Izrada zapisnika sa sastanaka	Realizovane aktivnosti u djelokrugu rada službe	S obzirom da je potrebno voditi zapisnike sa sastanaka, potrebno je blagovremeno iste izraditi.	U kontinuitetu	Koordinator: Svi zaposleni	Nijesu potrebna sredstva
9	Slobodan pristup informacijama	Broj podnijetih i odgovorenih zahtjeva za slobodan pristup informacijama	Postupanje po podnešenim zahtjevima za Slobodan pristup informacijama neposrednim uvidom u prostorijama Agencije i dostavljanjem informacija podnosiocu neposredno, putem pošte ili elektronskim putem	U kontinuitetu	Koordinator: Milena Adžić	Nijesu potrebna sredstva
10	Podnošenje izvještaja o sprovođenju Plana integriteta	Izveštaj o sprovođenju	Izveštavanje o sprovođenju Plana integriteta, kao i popunjavanje Upitnika za procjenu efikasnosti i efektivnosti plana.	I kvartal	Koordinator: Dinela Mušović	Nijesu potrebna sredstva
11	Evidentiranje putnih naloga		Svi putni nalozi se kontinuirano popunjavaju i evidentiraju u Knjizi putnih naloga.	U kontinuitetu	Koordinator: Snežana Kepić	Redovna budžetska sredstva
12	Arhivarski poslovi	Realizovane aktivnosti u djelokrugu rada službe	<ul style="list-style-type: none"> • Prijem pošte • Zavođenje akata u djelovodnik i Vođenje registra • Dostava akata u rad preko internih dostavnih knjiga • Otprema pošte • Rukovanje pečatima i štambiljima i drugi poslovi shodno važećem Pravilniku, po nalogu direktora 	U kontinuitetu	Koordinator: Melih Fetić Snežana Milićević Jelena Pavićević	Nijesu potrebna sredstva
13	Obezbijeđivanje prisustva predstavnika Agencije radionicama,	Realizovane aktivnosti u djelokrugu rada službe	Obezbijediti prisustvo predstavnika Agencije skupovima (konferencijama, seminarima, radionicama) koji se održavaju na	U kontinuitetu	Koordinator: Zaposleni koji učestvuju na seminarima	Redovna budžetska sredstva

	konferencijama ,seminarima, skupovima u zemlji i inostranstvu		teme iz djelokruga nadležnosti Agencije u zemlji i inostranstvu.			
14	Tehnička priprema seminara		Tehnička priprema sastanaka, seminara, konferencija, obuka i dr. koje se organizuju.	U kontinuitetu	Koordinator: Zaposleni koji učestvuju na seminarima	Redovna budžetska sredstva
15	Učestvovanje u ekološkim akcijama (čišćenja, ozelenjavanja, pošumljavanja. ..); Pružanje podrške Eko ambasadorima koji daju svoj doprinos u promociji ekoloških vrijednosti i ideja..	Realizovane aktivnosti	Obezbjedivanje prisustva predstavnika zaposlenih Agencije ekološkim akcijama koje organizuje Agencija i druge institucije; Dodjela priznanja pojedincima koji su prepoznati kao lideri u promociji ekološke vrijednosti.	U kontinuitetu	Koordinator: Svi zaposleni	Redovna budžetska sredstva
16	Pružanje administrativno-tehničke podrške u izradi projekata Agencije		Prikupljanje informacija koje su od značaja za izradu i sprovođenje projekata	U kontinuitetu	Koordinator: Marko Medenica Svi zaposleni	Redovna budžetska sredstva
17	Dostavljanje izvještaja o sprovođenju		Redovno izvještavanje i ažuriranje internih pravila Agencije;	U kontinuitetu	Koordinator: Marko Medenica	Redovna budžetska sredstva

	strateških dokumenata, planova i programa Agencije; ažuriranje Knjige internih procedura; davanje prijedloga u izradi novih zakona i podzakonskih akata i učestvovanje u izradi istih.		Formiranje tima stručnih i kompetentnih lica iz Agencije, kao i NVO koji će uzeti učešće u izradi propisa i drugih strateških akata Agencije.		Svi zaposleni	
18	Izveštaj o radu Agencije za zaštitu životne sredine za 2024. godinu sa Finansijskim izvještajem	Pripremljen Izveštaj o radu Agencije za zaštitu životne sredine za 2024. godinu sa Finansijskim izvještajem	Shodno članu 74 Zakona o državnoj upravi ("Sl. list Crne Gore", br. 078/18, 070/21, 052/22) organ uprave, najmanje jednom godišnje, podnosi ministarstvu koje vrši nadzor nad njegovim radom Izveštaj o radu i stanju u oblastima za koje je osnovan. Izveštaj sadrži podatke o realizaciji ciljeva iz programa rada organa uprave, pregled mjera i aktivnosti preduzetih za izvršavanje postavljenih ciljeva, prikaz izvršavanja zakona i drugih propisa, predlog mjera za unapređenje stanja u oblasti za koju je organ uprave osnovan,	I kvartal 2025.god	Koordinator: Marko Medenica Svi zaposleni	Nijesu potrebna sredstva

kao i finansijski izvještaj organa
uprave.